

ÅRSREGNSKAPET FOR REGNSKAPSÅRET 2021 - GENERELL INFORMASJON

Enheten

Organisasjonsnummer:	938 548 560
Organisasjonsform:	Pensjonskasse
Foretaksnavn:	BERGEN KOMMUNALE PENSJONSKASSE
Forretningsadresse:	Olav Kyrres gate 22 5014 BERGEN

Regnskapsår

Årsregnskapets periode:	01.01.2021 - 31.12.2021
-------------------------	-------------------------

Konsern

Morselskap i konsern:	Ja
Konsernregnskap lagt ved:	Nei

Regnskapsregler

Regler for små foretak benyttet:	Nei
Benyttet ved utarbeidelsen av årsregnskapet til selskapet:	Regnskapslovens alminnelige regler

Årsregnskapet fastsatt av kompetent organ

Bekreftet av representant for selskapet:	Line Wiig-Andersen
Dato for fastsettelse av årsregnskapet:	17.03.2022

Grunnlag for avgivelse

År 2021: Årsregnskapet er elektronisk innlevert
År 2020: Tall er hentet fra elektronisk innlevert årsregnskap fra 2021

Det er ikke krav til at årsregnskapet m.v. som sendes til Regnskapsregisteret er undertegnet. Kontrollen på at dette er utført ligger hos revisor/enhetens øverste organ. Sikkerheten ivaretas ved at innsender har rolle/rettighet for innsending av årsregnskapet via Altinn, og ved at det bekreftes at årsregnskapet er fastsatt av kompetent organ.

Brønnøysundregistrene, 13.07.2023

Resultatregnskap

Beløp i: NOK	Note	2021	2020
RESULTATREGNSKAP - TEKNISK REGNSKAP			
Premieinntekter			
Forfalte premier, brutto	3,17	1 346 799 314	832 804 854
Avgitte gjenforsikringspremier	23	-153 500	-156 700
Overføring av premiereserve fra andre forsikringsforetak/pensjonsforetak	3	0	143 792 612
Sum premieinntekter for egen regning		1 346 645 814	976 440 766
Netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen			
Inntekter fra investeringer i datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak		42 064 113	72 689 484
Renteinntekt og utbytte m.v. på finansielle eiendeler		318 420 017	312 458 582
Netto driftsinntekt fra eiendom		19 327 557	18 365 301
Verdiendringer på investeringer		873 871 969	582 004 361
Realisert gevinst og tap på investeringer		237 071 861	37 126 192
Sum netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen		1 490 755 517	1 022 643 920
Netto inntekter fra investeringer i investeringsporteføljen			
Sum netto inntekter fra investeringer i investeringsporteføljen		0	0
Andre forsikringsrelaterte inntekter		26 490	123 814
Pensjoner m.v.			
Brutto utbetalte pensjoner		-518 789 928	-487 256 009
Utbetalte pensjoner m.v.		-518 789 928	-487 256 009
Endring i erstatningsavsetninger		0	0
Sum pensjoner m.v.		-518 789 928	-487 256 009
Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser - kontraktfastsatte forpliktelser			
Endring i premiereserve m.v, brutto.	2	-950 246 240	95 369 609
Endring i premiereserve m.v.		-950 246 240	95 369 609
Endring i tilleggsavsetninger	2	-90 000 000	-94 354 032
Endring i kursreguleringsfond	2	-836 723 759	-583 165 641
Endring i premiefond, innskuddsfond og fond for regulering av	2,3	-115 234 371	-862 274 443

Resultatregnskap

Beløp i: NOK	Note	2021	2020
pensjoner m.v.			
Sum resultatførte endringer i forsikringsforpliktelsene - kontraktfastsatte forpliktelser		-1 992 204 370	-1 444 424 507
Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser - særskilt investeringsportefølje			
Sum resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser - særskilt investeringsportefølje		0	0
Midler tilordnet forsikringskontraktene - kontraktfastsatte forpliktelser			
Overskudd på avkastningsresultatet	2,3	-204 751 970	-10 365 306
Risikoresultat tilordnet forsikringskontraktene	2,3	-73 274 053	0
Sum midler tilordnet forsikringskontraktene - kontraktfastsatte forpliktelser		-278 026 023	-10 365 306
Forsikringsrelaterte driftskostnader			
Forvaltningskostnader	16,18	-8 120 318	-6 728 542
Forsikringsrelaterte administrasjonskostnader	16,18	-24 984 345	-22 509 699
Sum forsikringsrelaterte driftskostnader		-33 104 663	-29 238 241
Resultat av teknisk regnskap		15 302 837	27 924 437
RESULTATREGNSKAP - IKKE-TEKNISK REGNSKAP			
Netto inntekter fra investeringer i selskapsporteføljen			
Inntekter fra investeringer i datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak		4 114 516	6 622 555
Renteinntekt og utbytte m.v. på finansielle eiendeler		31 119 874	28 750 262
Netto driftsinntekt fra eiendom		1 890 532	1 673 216
Verdiendringer på investeringer		85 478 090	52 639 191
Realisert gevinst og tap på investeringer		23 189 266	3 361 466
Sum netto inntekter fra investeringer i selskapsporteføljen		145 792 278	93 046 690
Forvaltningskostnader og andre kostnader knyttet til selskapsporteføljen			
Forvaltningskostnader	16,18	-794 292	-613 021
Andre kostnader		-12 085	-80 384

Resultatregnskap

Beløp i: NOK	Note	2021	2020
Resultat av ikke-teknisk regnskap		144 985 901	92 353 285
Resultat før skattekostnader		160 288 738	120 277 722
Skattekostnader	22	-536 093	-570 217
Resultat før andre inntekter og kostnader		159 752 645	119 707 505
Andre inntekter og kostnader som ikke blir omklassifisert til resultatet			
Estimatendringer knyttet til ytelsesbaserte pensjonsordninger		-1 762 797	-386 917
TOTALRESULTAT		157 989 848	119 320 588

Balanse

Beløp i: NOK	Note	2021	2020
BALANSE - EIENDELER			
EIENDELER I SELSKAPSPORTEFØLJEN			
Immaterielle eiendeler			
Investeringseiendommer	13	40 777 600	38 380 246
Bygninger og andre faste eiendommer		40 777 600	38 380 246
Aksjer og andeler i datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak	14	64 871 443	63 889 017
Fordringer på og verdipapirer utstedt av datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontr. foretak	15	10 727 265	11 151 942
Datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak		75 598 708	75 040 959
Investeringer som holdes til forfall	8	160 310 440	136 822 350
Utlån og fordringer	11	401 984	717 167
Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost		160 712 424	137 539 517
Aksjer og andeler (inkl. aksjer og andeler målt til kost)	5,7	719 082 260	575 937 344
Rentebærende verdipapirer	5,9	953 534 268	880 449 917
Utlån og fordringer	5	4 423 185	12 107 562
Finansielle derivater	5	393 131	5 294 793
Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi		1 677 432 844	1 473 789 616
Sum investeringer		1 954 521 576	1 724 750 338
Fordringer			
Fordringer knyttet til premieinntekter		183 175 278	168 755 689
Sum fordringer		183 175 278	168 755 689
Andre eiendeler			
Anlegg og utstyr		0	90 895
Kasse, bank		29 366 756	55 792 738
Sum andre eiendeler		29 366 756	55 883 633
Forskuddsbetalte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter	21	2 095 694	3 964 138
Sum eiendeler i selskapsporteføljen		2 169 159 304	1 953 353 798
EIENDELER I KUNDEPORTEFØLJENE			
Investeringer i kollektivporteføljen			
Investeringseiendommer	13	432 829 830	407 383 355

Balanse

Beløp i: NOK	Note	2021	2020
Bygninger og andre faste eiendommer		432 829 830	407 383 355
Aksjer og andeler i datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak	14	688 571 570	678 143 697
Fordringer på og verdipapirer utstedt av datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontr. foretak	15	113 863 498	118 371 192
Datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak		802 435 068	796 514 889
Investeringer som holdes til forfall	8	1 701 599 431	1 452 287 403
Utlån og fordringer	11	4 266 824	7 612 295
Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost		1 705 866 255	1 459 899 698
Aksjer og andeler (inkl. aksjer og andeler målt til kost)	5,7	7 632 628 079	6 113 230 415
Rentebærende verdipapirer	5,9	10 121 195 903	9 345 449 239
Utlån og fordringer	5	46 949 462	128 514 527
Finansielle derivater	5	4 172 853	56 201 060
Andre finansielle eiendeler	5	123 942 144	415 702 424
Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi		17 928 888 441	16 059 097 665
Sum investeringer i kollektivporteføljen		20 870 019 594	18 722 895 607
Investeringer i investeringsvalgporteføljen			
Bygninger og andre faste eiendommer		0	0
Datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak		0	0
Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost		0	0
Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi		0	0
Sum investeringer i investeringsvalgporteføljen		0	0
Sum eiendeler i kundeporteføljen		20 870 019 594	18 722 895 607
SUM EIENDELER		23 039 178 898	20 676 249 405

BALANSE - EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSER

Innskutt egenkapital

Innskutt egenkapital	1 157 347 400	1 099 227 400
----------------------	---------------	---------------

Opptjent egenkapital

Risikoutjevningfond	114 319 376	110 638 510
Annen opptjent egenkapital	993 613 194	839 304 210

Balanse

Beløp i: NOK	Note	2021	2020
Sum opptjent egenkapital		1 107 932 570	949 942 720
Sum egenkapital		2 265 279 970	2 049 170 120
Ansvarlig lånekapital m.v.			
Sum ansvarlig lånekapital m.v.		0	0
Forsikringsforpliktelse - kontraktsfastsatte forpliktelser			
Premiereserve m.v.	2	14 021 058 099	13 070 811 859
Tilleggsavsetninger	2	1 285 475 968	1 195 475 968
Kursreguleringsfond	2	3 577 836 022	2 741 112 263
Premiefond, innskuddsfond og fond for regulering av pensjoner m.v.	2,3	1 871 518 193	1 604 262 817
Sum forsikringsforpliktelse - kontraktsfastsatte forpliktelser		20 755 888 282	18 611 662 907
Forsikringsforpliktelse - særskilt investeringsportefølje			
Sum forsikringsforpliktelse - særskilt investeringsportefølje		0	0
Avsetninger for forpliktelser			
Pensjonsforpliktelser o.l.	18	1 140 343	811 730
Forpliktelser ved skatt		0	0
Sum avsetninger for forpliktelser		1 140 343	811 730
Forpliktelser			
Andre forpliktelser	12	16 685 760	14 604 648
Sum forpliktelser		16 685 760	14 604 648
Påløpte kostnader og mottatte ikke opptjente inntekter	12	184 543	
SUM EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSER		23 039 178 898	20 676 249 405

bkp

BERGEN
KOMMUNALE
PENSJONSKASSE

ÅRSRAPPORT
2021

Innhold

Styrets beretning	4
Resultatregnskap	15
Balanse	17
Kontantstrømoppstilling	20
Noter til regnskapet	22
Revisjonsberetning	46
Aktuarerklæring	49

Styrets beretning

1. VIRKSOMHETEN

Bergen kommunale pensjonskasse (BKP) ble opprettet 1. januar 1907. Pensjonskassens formål er å yte pensjoner til medlemmene og andre pensjonsberettigede etter regelverket.

Pensjonsordningen er en offentlig ytelsespensjon med vilkår som fremgår av Sentral generell særavtale (SGS 2020). SGS 2020 er en særavtale som er inngått med hjemmel i hovedavtalen del A § 4–3. Dette er en tjenestepensjonsordning med rettigheter i samsvar med tariffavtalen. I denne ordningen fastsettes pensjonene i hovedsak som etter lov om Statens pensjonskasse. Pensjonskassen er med i overføringsavtalen. Pensjonskassen er en selvstendig juridisk enhet og er underlagt det samme regelverk som gjelder for finans- og forsikringsbransjen.

Pensjonskassen står under tilsyn av Finanstilsynet.

Innenfor rammene av forsvarlig sikkerhet, risikospredning og etiske retningslinjer søker BKP å oppnå så god avkastning som mulig med en risikoprofil som gir lav risiko for at sponsor må tilføre pensjonskassen ny egenkapital utover det som trengs ved økning i pensjonskassens forvaltningskapital, eller økninger som skyldes regulatoriske forhold. Forvaltningen skal til enhver tid skje etter kriteriene sikkerhet, risikospredning, likviditet og avkastning.

Pensjonskassens forpliktelser er langsiktige i art og kapitalforvaltningen tar høyde for dette.

2. ARBEIDSMILJØ

Pensjonskassen har et godt arbeidsmiljø og holder til i moderne og hensiktsmessige lokaler i Bergen sentrum.

I 2021 hadde pensjonskassen 10 ansatte som til sammen utgjorde 10 årsverk. Administrasjonen består av syv kvinner og tre menn. Ledergruppen består av tre kvinner og en mann.

I 2021 var sykefraværet 49 dager tilsvarende 2 % av total arbeidstid mot 1,8 % i 2020. Korttidsfravær utgjorde 36 dager, eller 73 % av det totale sykefraværet.

Styret hadde i 2021 åtte medlemmer, hvorav fire menn og fire kvinner. Pensjonskassen tilstreber likestilling. Seks av styremedlemmene utnevnes av bystyret, og to styremedlemmer utnevnes av medlemmene (ansattrepresentanter).

3. MILJØ, SOSIALE FORHOLD OG EIERSTYRING (ESG)

Bergen kommunale pensjonskasse ønsker å bidra positivt til samfunnet. Målet til pensjonskassen er å oppnå best mulig risikojustert avkastning, samtidig som forvaltningen tar hensyn til miljø, sosiale forhold og eierstyring (ESG).

Fellesnevneren for alle forvaltere pensjonskassen inngår avtale med er at de skal ha en tydelig ESG-policy. Pensjonskassen skal ikke investere i virksomheter som driver i strid med internasjonalt aksepterte standarder som for eksempel FNs Global Compact prinsipper, OECDs retningslinjer for multinasjonale selskaper, internasjonale ILO konvensjoner, Ottawa-avtalen (landminer) og Klimakonvensjonen. Pensjonskassen ønsker på linje med Statens Pensjonsfond Utland (SPU) ikke å bidra til finansiering av virksomheter hvor det bl.a. er en uakseptabel risiko for at selskapet medvirker til eller selv er ansvarlig for grove eller systematiske krenkelser av menneskerettighetene, alvorlig miljøskade eller grov korrupsjon. I diskresjonær forvaltning hvor pensjonskassen investerer direkte i enkeltstående selskaper vil pensjonskassen ikke investere i selskaper som er utelukket av SPU.

Som forvalter av betydelige markedsverdier har pensjonskassen et stort ansvar. Pensjonskassen har investert i flere fond som er helt i front når det gjelder ansvarlige investeringer.

Ved utvelgelse av nye forvaltere utgjør ESG en betydelig del av vurderingen. Pensjonskassen gjennomgår jevnlig alle posisjonene sammen med ekstern rådgiver. Avdekkes det brudd, iverksettes handlingsplan i samsvar med retningslinjene. I 2021 ble det ikke gjort endringer med begrunnelse i det etiske regelverket.

4. REDEGJØRELSE FOR REGNSKAPET

Pensjonskassens styre bekrefter at fortsatt drift ligger til grunn for fremleggelsen av regnskapet. Årsregnskapet er satt opp i samsvar med forskrift om årsregnskap av 20. desember 2011 fastsatt av Finansdepartementet med hjemmel i lov av 17. juli 1998 nr 56. om årsregnskap.

4.1 RESULTATREGNSKAPET

4.1.1 PREMIEINNTEKTER

Premieinntektene var i 2021 NOK 1.347 mill. mot NOK 976 mill. i 2020.

Likhetsprinsippet ligger til grunn for beregning av premie. Det vil si at premien er den samme for kvinner og menn og at premien er aldersnøytral.

Medlemmer	2021		2020		2019	
	Antall	Reserve NOKM	Antall	Reserve NOKM	Antall	Reserve NOKM
Aktive	17 785	4 510	17 070	4 197	16 518	4 559
Oppsatte med rett	12 696	1 519	9 829	1 346	9 011	1 485
Oppsatte uten rett	29 681	167	30 556	174	28 490	144
Sum aktive og oppsatte	60 162	6 196	57 455	5 717	54 019	6 188

Tabell 1

4.1.2 PENSJONSUTBETALINGER

Netto utbetalte pensjoner utgjorde NOK 519 mill. mot NOK 487 mill. i 2020, det vil si en økning på 6,6 %. Tabellen under viser antall pensjoner under utbetaling.

	2021	2020	2019	2018	2017
Alderspensjoner	6 735	6 619	6 835	6 593	6 217
Ektefellepensjoner	1 087	1 072	1 045	1 021	1 024
Barnpensjoner	87	81	67	64	69
Uførepensjoner	2 189	2 117	2 042	2 041	2 071
Sum	10 098	9 889	9 989	9 719	9 381

Tabell 2

4.1.3 DRIFTSKOSTNADER

Driftskostnader utgjorde i 2021 NOK 34 mill. Driftskostnadene består av lønnskostnader, kontorkostnader og honorar til tjenesteleverandører.

4.1.4 AVKASTNING PÅ INVESTERINGER

Netto inntekter fra finansielle eiendeler ble i 2021 NOK 1 637 mill. mot NOK 1 115 mill. i 2020. Verdijustert avkastning i 2021 var 8,1 %, mens bokført avkastning var 3,4 %.

NOK mill.	2021	2020	2019	Totalt
Netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen	1 491	1 023	1 472	3 995
Netto inntekter fra investeringer i selskapsporteføljen	146	93	141	371
Sum	1 637	1 116	1 613	4 366

Tabell 3

Kapitalforvaltningen i BKP har gitt et samlet resultat på mer enn NOK 5,9 mrd. i løpet av de siste fem årene.

Oslo Børs ga en avkastning på 23,4 % i 2021, mens verdensindeksen MSCI World ga 14 %.

Den viktigste aktivaklassen til BKP er norske obligasjoner. Disse har gjennom en årrekke gitt meget god risikojustert avkastning. Med dette menes at avkastning utover risikofri rente har vært god, samtidig som volatiliteten har vært lav.

I 2021 ga omløpsobligasjonsporteføljen en avkastning på 1,12 %, mens referanseindeksen som er NOGOVD3 ga minus 1,63 %. Dette er Nordic Bond Pricing sin indeks for statsobligasjoner med 3 års durasjon. Frem til 31.12.2020 var referanseindeksen ST4X.

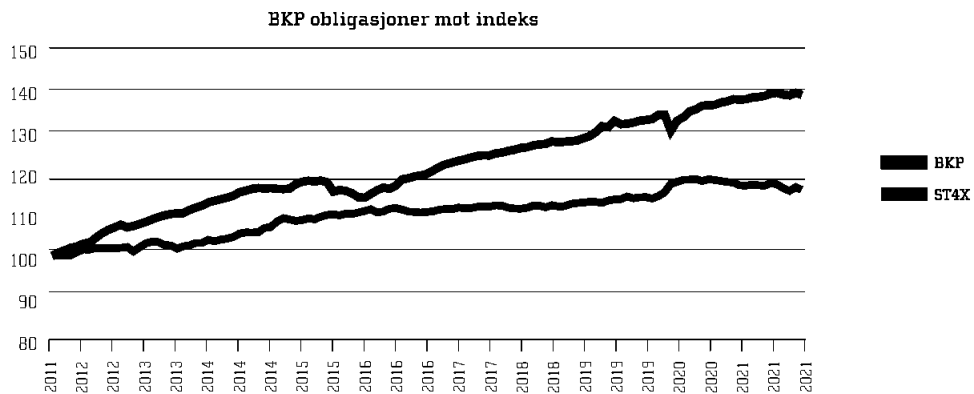

Fig.1 Kilde BKP, Norges-Bank og Nordic Bondpricing

Referanseindeksen løftet seg brått på våren 2020 da markedsrentene falt som følge av Covid 19 utbruddet. Gjennom 2021 steg markedsrenten, noe som førte til at indeksen falt.

Akkumulert avkastning siste ti år er 39 % mot indeks 16 %. Årlig standardavvik siste 10 års periode var 1,8 % for porteføljen og 1,5 % for indeks. Slik porteføljen nå er satt sammen, er det lav renterisiko og moderat kreditt-risiko. Størsteparten av obligasjonsporteføljen består av gjeld utstedt av norske banker.

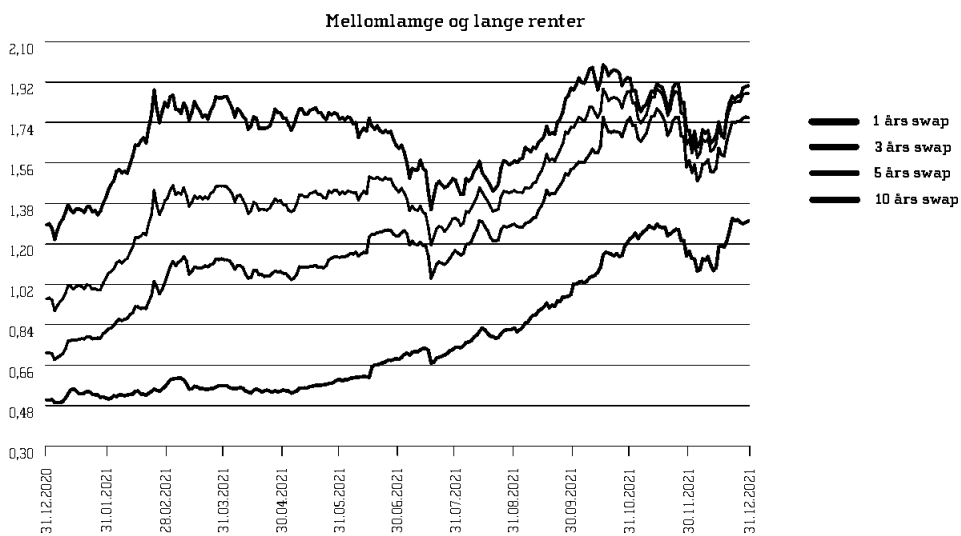

Fig.2 Kilde: Norges.bank.no

De lange rentene har vært volatile i 2021, og 10 års swap rente har ligget i intervallet 1,22 % til 2 % i løpet av året. De begynte å stige betydelig mot slutten av året og har fortsatt inn i 2022.

Aksjer/aksjefond er også viktig i porteføljen, selv om det utgjør en mindre andel enn obligasjoner.

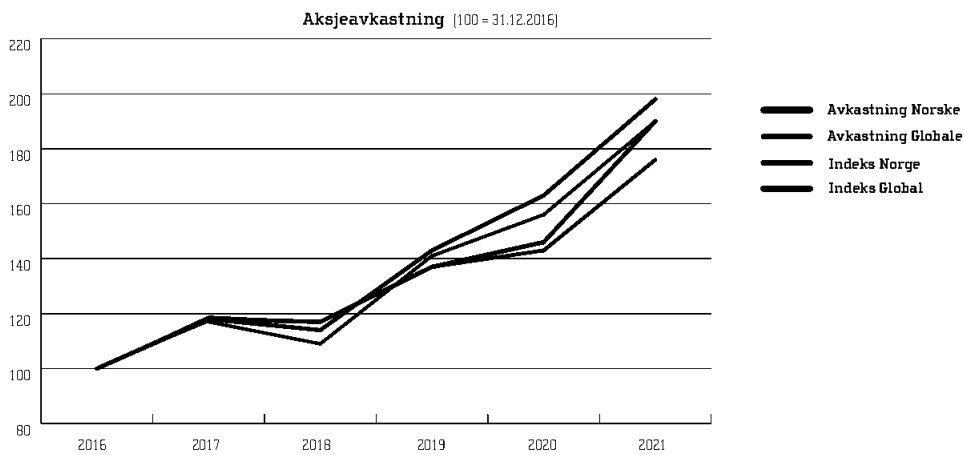

Fig.3 Kilde: BKP årsregnskap

I den siste femårsperioden har norske enkeltaksjer, norske aksjefonds og globale aksjefonds gitt et samlet resultat på NOK 2 631 mill. som tilsvarer en avkastning på 90 %.

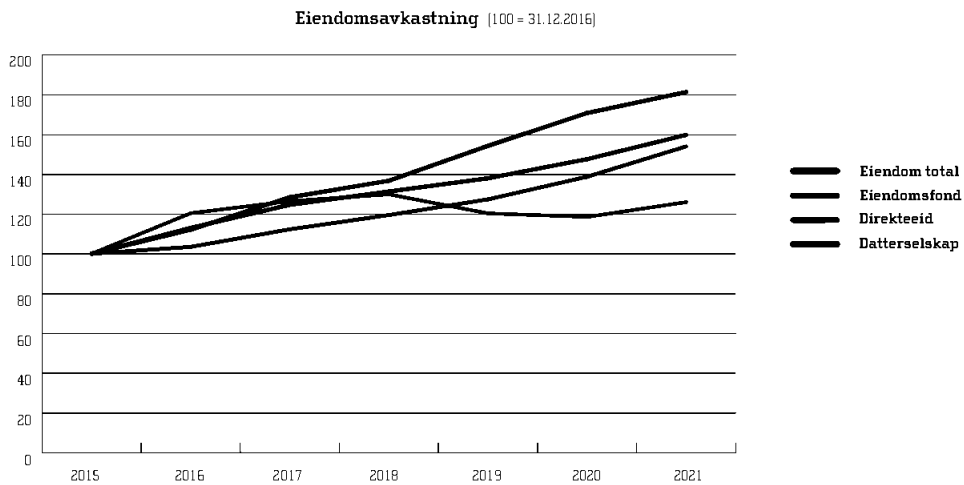

Fig.4 Kilde: BKP årsregnskap

Eiendomsporteføljen har gitt god avkastning. Best avkastning har datterselskapene gitt, mens de direkteide byggene har gitt lavere avkastning. Eiendomsporteføljen er nærmere beskrevet under punkt 4.2.1.

4.1.5 RISIKORESULTATET

Risikoresultatet er NOK 147 mill. Dette oppstår som følge av at faktisk dødelighet og uførhet avviker fra det som er forutsatt i premietariffen. Spesifikasjonen av risikoresultatet fremgår av note 3 i regnskapet.

4.2 BALANSEN

4.2.1 EIENDELER

Aktivaklasse	Strategisk andel	Rammer		Allokering Pr. 31.12.2021
		Minimum	Maksimum	
Aksjer	25 %	7,5 %	33 %	23,1 %
Pengemarked	3 %	0 %	65,5 %	0,9 %
Hedge/private equity	7 %	0 %	8 %	7,7 %
HFO obligasjoner	45 %	25 %	50 %	49,5 %
HTF obligasjoner	7,5 %	0 %	25 %	8,2 %
Utlån	0,5 %	0 %	4 %	0,1 %
Eiendom	12 %	7 %	14 %	11,5 %

Tabell 4

Allokeringen pr. 31.12.2021 er innenfor rammene i alle aktivaklasser.

Aksjeandelen har gjennom året vært i intervallet 21,7 % – 23,4 %. Etter en strategirevisjon i 2021 er rammene endret slik at strategisk aksjeandel har økt fra 20 % til 25 %.

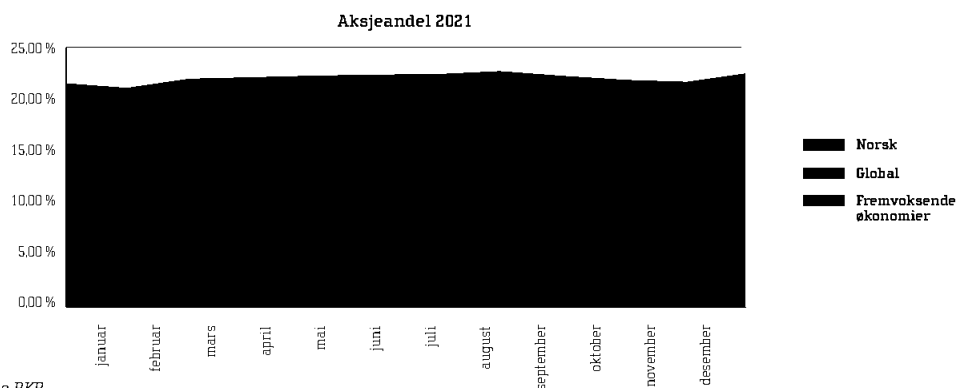

Fig.5 Kilde BKP

Utlånssporteføljen består av lån til medlemmer og gis innenfor 60 % av lånetakst og til boliginnskuddslån med kommunal garanti. Utlånsrenten var ved utgangen av året 2,50 %.

Eiendommer

BKP eier to eiendommer direkte, samt to eiendommer gjennom heleide selskaper.

BKP eier Markeveien 7 som benyttes som parkeringshus. Dette ble kjøpt fra Bergen kommune i 2001. Vi vurderer at risikoen for begrensninger i biltrafikken inn til sentrum har økt de senere årene.

BKP eier også Neumannsgt 1 og Neumannsgt 3. Disse ble kjøpt fra Bergen kommune i 2007. BKP har inngått en langsiktig leieavtale med Bergen kino.

Eiendommen BKP eier i Drammen leies ut til Sør-Øst politidistrikt ved Justisdepartementet. Bygget er lagt inn i et heleid selskap, Grønland 36 AS.

Eiendommen i Oslo ble anskaffet i desember 2014 og leies ut til Politiets utlendingsenhet. Bygget er lagt inn i et heleid selskap, Aksum Eiendomsinvest AS.

4.2.2 GJELD OG EGENKAPITAL

BKP har ved utgangen av 2021 en innskutt egenkapital på NOK 1 157 mill.

Forpliktelsene har økt med 123 % i løpet av den siste tiårsperioden. Innskutt egenkapital har økt med 97 %. Styret anser kapitalsituasjonen å være betryggende.

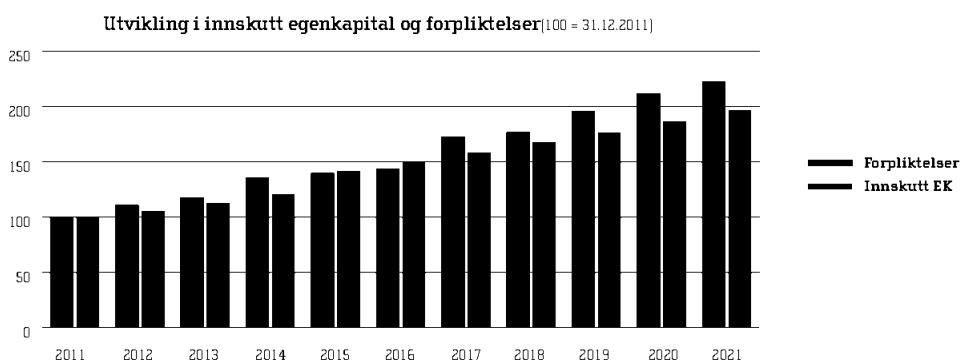

Fig.5 Kilde: BKP regnskap.

Gjeld og avsetninger

Premiereserven er pr. 31.12.2021 bokført med NOK 14 mrd. inkludert IBNR på NOK 239 mill.

IBNR er påløpte, men ikke rapporterte erstatninger.

Administrasjonsreserven er på NOK 401 mill. og denne er ment til å dekke administrasjonskostnader i pensjonskassens restlevetid dersom pensjonskassen skulle avvikles.

5. FINANSIELL RISIKO

Bergen kommunale pensjonskasse sin forvaltningskapital er hovedsakelig plassert i obligasjoner, aksjer og eiendom. De tre hovedformene for finansiell risiko er kredittisiko, kurs- og renterisiko og valutarisiko.

Covid 19 utbruddet, som startet i 2020, fortsatte å prege den globale økonomien i 2021 ved at enkelte sektorer opplevde stor svikt i inntektene. Likevel leverte aksjebørsene gode avkastningstall. Markedsrentene steg mot normale nivåer, noe som førte til at mange forvaltningsmiljø opplevde negativ avkastning i sine obligasjonsporteføljer.

Kredittisiko

Med kredittisiko menes at lånekunder eller obligasjons-/sertifikatutstedere ikke er i stand til å oppfylle sine forpliktelser. Ettersom det er etablert rammer for maksimale engasjementer og stilt klare krav til diversifisering, vurderes denne risikoen som liten. Den største utstedergruppen i obligasjonsporteføljen er norske banker med god kapitaldekning.

Rente- og kursrisiko

Renterisiko er sannsynligheten for at økning i rentenivået fører til fall i obligasjonskursene. Et annet element som kan føre til fall i obligasjonsverdiene er at kredittpremiene øker. Selv om rentenivået er uendret, kan økte avkastningskrav blant investorene føre til fall i obligasjonsverdiene. Utviklingen i markedsrentene og kredittpremiene trekker ofte i motsatt retning, slik at en obligasjonsportefølje med et visst kreditlelement kan gi mer stabil avkastning enn statsobligasjoner med lang rentedurasjon. Renterisikoen vurderes for tiden som liten.

Den aktivklassen som er mest utsatt for kursrisiko er aksjer og da spesielt norske. Det er også denne som har gitt best avkastning over tid. En høy aksjeandel krever risikoevne. Til gjengjeld får en svært god avkastning dersom man har evne til å beholde posisjonene gjennom turbulente perioder.

BKP har en aksjeeksponering som utgjør i overkant av 1/5 del av porteføljen. Denne andelen har vært stabil gjennom den siste tiårsperioden. Bidraget til totalresultatet har imidlertid vært varierende. Over tid har summen av bidragene fra aksjeporteføljene vært svært gode.

Figur 7 viser hvordan Oslo børs indeks har utviklet seg siden utgangen av 2001. Indeksen var ved begynnelsen av perioden i 167 og ved utgangen av perioden i 1201. Oslo børs har med andre ord steget med gjennomsnittlig (geometrisk) 10,4 % per år. Det finnes selvsagt kortere og lengre perioder med null og negativ avkastning. Den lengste perioden med null avkastning er over 8 år (juli 2007 til februar 2016). På den annen side finnes det flere kortere perioder hvor verdiene har doblet seg (mars 2003 til februar 2004 og november 2008 til desember 2009). Så sent som i mars 2020 var indeksen i 639, men gikk så til 1236 i november 2021. Meravkastningen kommer ofte i svært konsentrerte perioder, og det er viktig at man ikke er tvunget til å være uten eksponering i disse periodene. Aksjeandelen må derfor tilpasses risikoevnen.

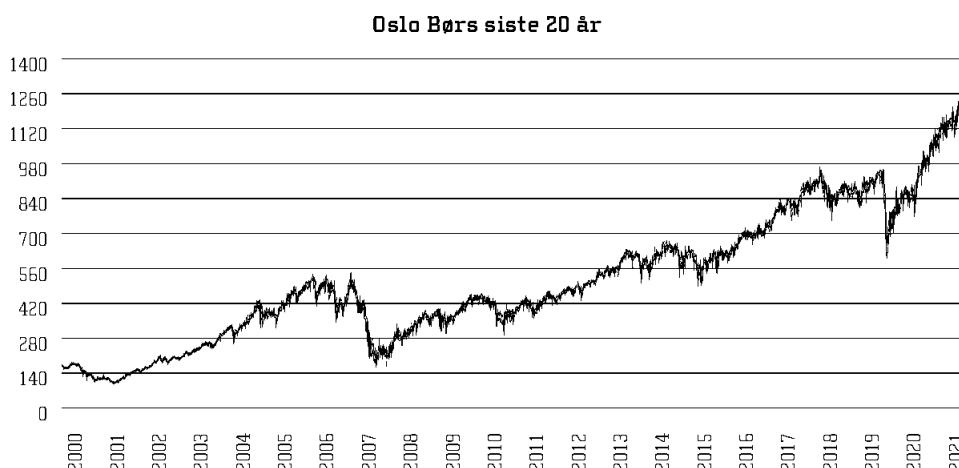

Fig.7 Kilde: Oslobørs.no

BKP har en strategi som innebærer noe risiko og har således et langsiktig avkastningsmål som ligger betydelig over risikofri rente. Figuren nedenfor viser at strategien har fungert godt i de rådende markedsforhold og at forvaltningen har oppfylt de langsiktige målene i strategien. Femårsperioden vi har lagt bak oss har vært et lavrentescenario med en gjennomsnittlig risikofri rente på 0,55 %, mens BKP har oppnådd en årlig avkastning på 6,46 %. For siste tiårs periode er tilsvarende tall 0,84 % for risikofri og 6,61 % for BKP, og for 15 år 1,70 % og 5,76 %.

ST1X er indeksen for norske tre måneders statssertifikater. Etter 01.01.2021 benyttes NOGOVD3M som er Nordic Bondpricing sin indeks for korte statspapirer.

Rente- og kursrisiko for aksjer og rentebærende papirer reguleres av rammer styret har fastsatt for eksponering og fullmaktsinstrukser for handel av verdipapirer.

Valutarisiko

Investeringer i utenlandsk valuta kan medføre negativ avkastning som følge av at den norske kronen styrker seg. Alle investeringer i utenlandske obligasjoner valutasikres fullt ut. Det er ikke krav i forvaltningsinstruksen om at aksjeporteføljen skal valutasikres. Ved utgangen av 2021 er imidlertid 30 % av den utenlandske aksjeeksponeringen sikret til norske kroner.

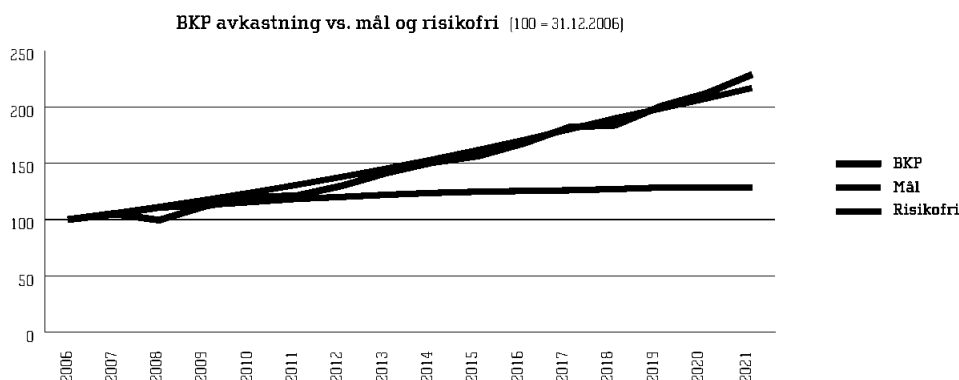

Fig.8 Kilde: BKP regnskap og Øslobørs.no

Likviditetsrisiko

Det er risiko for at pensjonskassen ikke har nok kontanter eller lett omsettelige eiendeler, slik at forpliktelser ikke kan møtes. Det kan for eksempel være at store bevegelser i valuta markedene fører til at bankene stiller marginkrav for oppgjør av valutatermin. BKP har til enhver tid betydelige beholdninger av bankinnskudd, pengemarkedsfond og obligasjoner med fortrinnsrett.

Klimarisiko

Klimarisiko handler om hvordan de fysiske konsekvensene av klimaendringer vil påvirke natur og samfunn, og hva overgangen til et samfunn med netto null utslipp vil innebære.

Pensjonskassen har igangsatt et arbeid med å kartlegge klimarisiko i investeringsporteføljen.

Risikostyring

Det foretas månedlige målinger av solvenskapitaldekningen (SKD). Disse målingene viser i hvilken grad pensjonsinnretningen er i stand til å møte sine forpliktelser gjennom et stresstest-scenarion med fall i verdier.

Det foretas også jevnlig Value at risk (VAR) analyser. Dette er en metode for å estimere nedside-risiko innenfor et gitt konfidensintervall. I vår analyse er konfidensintervallet satt til 95 %. Ved årets slutt på dette konfidensintervallet, er VAR 6,4 %. Dette betyr at det svakeste forventede resultat av kapitalforvaltningen for de neste 12 månedene, med 95 % sannsynlighet, er minus NOK 1,5 mrd.

Bergen kommunale pensjonskasse har organisert sin risikostyring i samsvar med forskrift om risikostyring og internkontroll. Styret har fastsatt finansielle og operative mål for virksomheten og krav til rapportering. Administrerende direktør rapporterer månedlig til styret.

BKP har internrevisor som utfører internrevisjon og gjør årlig risikovurdering i samsvar med revisjonsplan fastsatt av styret.

Det er tegnet styreansvarsforsikring i AIG. Dekningen omfatter styrets medlemmer og daglig leder og har en forsikringssum på NOK 20 mill.

6. KONTANTSTRØM

Pensjonsvirksomheten ga en positiv kontantstrøm på NOK 646 mill. Reguleringspremien var NOK 662 mill. Finansvirksomheten ga en negativ kontantstrøm på NOK 1 112 mill. Den negative kontantstrømmen på finansvirksomheten er utbetalinger til nye finansielle investeringer. Kontantbeholdningen var pr. 31.12.2021 NOK 205 mill.

7. FREMTIDSUTSIKTER

Styret vurderer BKPs risikobærende evne til å være tilstrekkelig til å forvalte pensjonskassen sine midler innenfor den vedtatte strategi.

Etter regnskapsperiodens slutt har Russland invadert Ukraina. Dette har utløst omfattende sanksjoner mot Russland. Pensjonskassen hadde ikke direkte eierskap i russiske selskap. To av våre aksjefond hadde små posisjoner i russiske selskap. Vi har fått opplyst fra forvalterne at de har gjort tiltak for å avhende posisjonene.

8. RESULTATFØRINGER

Premiefondet tilføres NOK 393 mill. inkludert pliktige renter. Tilleggsavsetningene styrkes med NOK 90 mill. Etter dette blir totalresultatet på NOK 157 989 851.

Årsresultatet er disponert slik: overført til opptjent egenkapital: NOK 157 989 851.

Bergen 17. mars 2022
Styret i Bergen kommunale pensjonskasse

Bjørn Østbo
STYRETS LEDER

Tor Arnold Woldseth

Rune Bakervik

Christine Henriksen Ødegaard

Diane Alexandra Berbain

Magny Hilda Øvrebo

Jan Aksel Espedal

Anneline Samuelson Mjelheim

Bjørn Roald Eknes
ADMINISTRERENDE DIREKTØR

Resultatregnskap

TEKNISK REGNSKAP	Noter	2021	2020
1. PREMIEINNTEKTER			
1.1 Forfalte premier, brutto	3, 17	1 346 799 314	832 804 854
1.2 Avgitte gjenforsikringspremier	23	-153 500	-156 700
1.3 Overføring av premiereserve og pensjonskapital mv. fra andre forsikringsforetak/pensjonsforetak	3	0	143 792 612
Sum premieinntekter for egen regning		1 346 645 814	976 440 766
2. NETTO INNTEKTER FRA INVESTERINGER I KOLLEKTIVPORTEFØLJEN			
2.1 Inntekter fra investeringer i datterforetak		42 064 113	72 689 484
2.2 Renteinntekt og utbytte mv. på finansielle eiendeler		318 420 017	312 458 582
2.3 Netto driftsinntekt fra eiendom		19 327 557	18 365 301
2.4 Verdiendring på investeringer		873 871 969	582 004 361
2.5 Realisert gevinst og tap på investeringer		237 071 861	37 126 192
Sum netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen		1 490 755 518	1 022 643 920
4. ANDRE FORSIKRINGSRELATERTE INNTEKTER		26 490	123 814
5. PENSJONER MV.			
5.1 Utbetalte pensjoner mv.			
5.1.1 Brutto		-518 789 928	-487 256 009
Sum pensjoner mv.		-518 789 928	-487 256 009
6. RESULTATFØRTE ENDRINGER I FORSIKRINGSFORPLIKTELSE – KONTRAKTSFASTSATTE FORPLIKTELSE			
6.1 Endring i premiereserve mv.			
6.1.1 Endring i premiereserve mv., brutto	2	-950 246 240	95 369 609
6.2 Endring i tilleggsavsetninger	2	-90 000 000	-94 354 032
6.3 Endring i kursreguleringsfond	2	-836 723 759	-583 165 641
6.4 Endring i premiefond, innskuddsfond og fond for regulering av pensjoner mv.	2, 3	-115 234 371	-862 274 443
Sum resultatførte endringer i forsikringsforpliktelsene – kontraktsfastsatte forpliktelser		-1 992 204 369	-1 444 424 507
8. MIDLER TILORDNET FORSIKRINGSKONTRAKTENE – KONTRAKTSFASTSATTE FORPLIKTELSE			
8.1 Dverskudd på avkastningsresultatet	2, 3	-204 751 970	-10 365 306
8.2 Risikoresultat tilordnet forsikringskontraktene	2, 3	-73 274 053	0
Sum midler tilordnet forsikringskontraktene – kontraktsfastsatte forpliktelser		-278 026 023	-10 365 306
9. FORSIKRINGSRELATERTE DRIFTSKOSTNADER			
9.1 Forvaltningskostnader	16,18	-8 120 318	-6 728 542
9.2 Forsikringsrelaterede administrasjonskostnader	16,18	-24 984 345	-22 509 699
Sum forsikringsrelaterede driftskostnader		-33 104 663	-29 238 241
11. RESULTAT AV TEKNISK REGNSKAP		15 302 839	27 924 437

Resultatregnskap

IKKE-TEKNISK REGNSKAP	Noter	2021	2020
12. NETTO INNTEKTER FRA INVESTERINGER I SELSKAPSPORTEFØLJEN			
12.1 Inntekter fra investeringer i datterforetak		4 114 516	6 622 555
12.2 Renteinntekter og utbytte mv. på finansielle eiendeler		31 119 874	28 750 262
12.3 Netto driftsinntekt fra eiendom		1 890 532	1 673 216
12.4 Verdiendringer på investeringer		85 478 090	52 639 191
12.5 Realisert gevinst og tap på investeringer		23 189 266	3 361 466
Sum netto inntekter fra investeringer i selskapsporteføljen		145 792 279	93 046 690
14. FORVALTNINGSKOSTNADER OG ANDRE KOSTNADER KNYTTET TIL SELSKAPSPORTEFØLJEN			
14.1 Forvaltningskostnader	16,18	-794 292	-613 021
14.2 Andre kostnader		-12 085	-80 384
Sum forvaltningskostnader og andre kostnader knyttet til selskapsporteføljen		-806 377	-693 405
15. RESULTAT AV IKKE-TEKNISK REGNSKAP		144 985 902	92 353 285
16. RESULTAT FØR SKATTEKOSTNADER		160 288 741	120 277 723
17. SKATTEKOSTNADER	22	-536 093	-570 217
18. RESULTAT FØR ANDRE INNTEKTER OG KOSTNADER		159 752 648	119 707 506
19. ANDRE INNTEKTER OG KOSTNADER			
19.1 Andre inntekter og kostnader som ikke blir omklassifisert til resultatet			
19.1.2 Estimaterendringer knyttet til ytelsesbaserte pensjonsordninger		-1 762 797	-386 917
Sum andre inntekter og kostnader		-1 762 797	-386 917
20. TOTALRESULTAT		157 989 851	119 320 589

Balanse

EIENDELER I SELSKAPSPORTEFØLJEN	Noter	2021	2020
2. INVESTERINGER			
2.1 Bygninger og andre faste eiendommer			
2.1.1 Investeringseiendommer	13	40 777 600	38 380 246
2.2 Datterforetak			
2.2.1 Aksjer og andeler i datterforetak	14	64 871 443	63 889 017
2.2.2 Fordringer på datterforetak	15	10 727 265	11 151 942
2.3 Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost			
2.3.1 Investeringer som holdes til forfall	8	160 310 440	136 822 350
2.3.2 Utlån og fordringer	11	401 984	717 167
2.4 Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi			
2.4.1 Aksjer og andeler	5,7	719 082 260	575 937 344
2.4.2 Rentebærende verdipapirer	5,9	953 534 268	880 449 917
2.4.3 Utlån og fordringer	5	4 423 185	12 107 562
2.4.4 Finansielle derivater	5	393 131	5 294 793
Sum investeringer		1 954 521 576	1 724 750 338
3. FORDRINGER			
3.1 Fordringer knyttet til premieinntekter		183 175 278	168 755 689
Sum fordringer		183 175 278	168 755 689
4. ANDRE EIENDELER			
4.1 Anlegg og utstyr		0	90 895
4.2 Kasse, bank		29 366 756	55 792 738
Sum andre eiendeler		29 366 756	55 883 633
5. FORSKUDDSBETALTE KOSTNADER OG OPPTJENTE IKKE MOTTATTE INNTEKTER	21	2 095 692	3 964 138
SUM EIENDELER I SELSKAPSPORTEFØLJEN		2 169 159 303	1 953 353 798

Balanse

EIENDELER I KUNDEPORTEFØLJEN	Noter	2021	2020
6. INVESTERINGER I KOLLEKTIVPORTEFØLJEN			
6.1 Bygninger og andre faste eiendommer			
6.1.1 Investeringseiendommer	13	432 829 830	407 383 355
6.2 Datterforetak			
6.2.1 Aksjer og andeler i datterforetak	14	688 571 570	678 143 697
6.2.2 Fordringer på datterforetak	15	113 863 498	118 371 192
6.3 Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost			
6.3.1 Investeringer som holdes til forfall	8	1 701 599 431	1 452 287 403
6.3.2 Utlån og fordringer	11	4 266 824	7 612 295
6.4 Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi			
6.4.1 Aksjer og andeler	5,7	7 632 628 079	6 113 230 415
6.4.2 Rentebærende verdipapirer	5,9	10 121 195 903	9 345 449 239
6.4.3 Utlån og fordringer	5	46 949 462	128 514 527
6.4.4 Finansielle derivater	5	4 172 853	56 201 060
6.4.5 Andre finansielle eiendeler	5	123 942 144	415 702 424
Sum investeringer i kollektivporteføljen		20 870 019 594	18 722 895 607
SUM EIENDELER I KUNDEPORTEFØLJENE		20 870 019 594	18 722 895 607
SUM EIENDELER		23 039 178 898	20 676 249 405

Balanse

EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSER	Noter	2021	2020
10. INNSKUTT EGENKAPITAL		1 167 347 400	1 099 227 400
11. OPPTJENT EGENKAPITAL			
11.1 Risikoutjevningfond		114 319 376	110 638 510
11.2 Annen opptjent egenkapital		993 613 194	839 304 210
Sum opptjent egenkapital		1 107 932 571	949 942 720
13. FORSIKRINGSFORPLIKTELSER – KONTRAKTFASTSATTE FORPLIKTELSER			
13.1 Premiereserve	2	14 021 058 099	13 070 811 859
13.2 Tilleggsavsetning	2	1 285 475 968	1 195 475 968
13.3 Kursreguleringsfond	2	3 577 896 022	2 741 112 263
13.5 Premiefond, innskuddsfond og fond for regulering av pensjoner mv.	2,3	1 871 518 193	1 604 262 817
Sum forsikringsforpliktelse – kontraktfastsatte forpliktelse		20 755 888 282	18 611 662 907
15. AVSETNINGER FOR FORPLIKTELSER			
15.1 Pensjonsforpliktelse o.l.	18	1 140 343	811 730
Sum avsetninger for forpliktelse		1 140 343	811 730
16. FORPLIKTELSER			
16.3 Andre forpliktelse	12	16 685 760	14 604 650
Sum forpliktelse		16 685 760	14 604 650
17. PÅLØPTE KOSTNADER OG MOTTATTE IKKE OPPTJENTE INNTEKTER	12	184 545	0
SUM EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSER		23 039 178 898	20 676 249 405

Bergen 17. mars 2022
Styret i Bergen kommunale pensjonskasse

Bjørn Østba
STYRETS LEDER

Tor Arnold Woldseth

Rune Bakervik

Christine Henriksen Ødegaard

Diane Alexandra Berbain

Magny Hilda Øvrebo

Jan Aksel Espedal

Anneline Samuelsen Mjeldheim

Bjørn Roald Eknes
ADMINISTRERENDE DIREKTØR

Kontantstrømoppstilling

KONTANTSTRØMMER FRA OPERASJONELLE AKTIVITETER:	2021	2020
Innbetalte premier	1 202 756 931	662 720 864
Utbetalte pensjoner	-537 097 166	-504 128 419
Innbetalte refusjoner iht. overføringsavtalen	59 030 588	57 013 694
Utbetalte refusjoner iht. overføringsavtalen	-40 774 654	-40 143 644
Innbetaling ved flytting	0	174 028 390
Utbetalt ved flytting	0	0
Utbetalinger til andre leverandører av varer og tjenester	-17 957 914	-23 201 009
Utbetalinger til skatt og offentlige avgifter	-6 510 738	-6 925 072
Utbetalinger til ansatte, arbeidsgiveravgift m.v.	-13 388 516	-11 878 874
Netto kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter	646 058 531	307 485 930

KONTANTSTRØMMER FRA FINANSIELLE EIENDELER		
Innbetaling av lån fra kunder m.v.	15 267 200	13 968 583
Innbetaling ved salg av aksjer og andeler	626 348 244	488 226 913
Utbetaling ved kjøp av aksjer og andeler	-1 016 686 162	-824 686 485
Innbetaling ved salg av obligasjoner, sertifikater m.v.	6 820 746 005	6 715 618 049
Utbetaling ved kjøp av obligasjoner, sertifikater m.v.	-7 929 520 456	-6 762 444 731
Innbetaling av leieinntekter	22 258 739	23 344 366
Utbetaling ved fast eiendom	-1 074 537	-986 862
Innbetaling av renter	203 737 396	296 131 771
Innbetaling av utbytte	116 342 096	76 934 155
Innbetaling fra datterforetak	30 967 239	31 827 005
Netto kontantstrømmer fra finansielle eiendeler	-1 111 614 235	57 932 765

KONTANTSTRØMMER FRA FINANSIERINGSAKTIVITETER		
Innbetalt kjernekapitalinnskudd	58 120 000	56 120 000
Netto kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter	58 120 000	56 120 000
Netto endring i kasse, bank	-407 435 704	421 538 695
Beholdning kasse, bank pr. 01.01.	612 117 251	190 578 556
Beholdning av bankinnskudd, kontanter og lignende pr. 31.12.	204 681 547	612 117 251
Fordeling beholdning bankinnskudd:		
Utlån og fordringer selskapsporteføljen	4 423 185	12 107 562
Utlån og fordringer kollektivporteføljen	46 949 462	128 514 527
Kasse, bank	153 308 900	471 495 162
Beholdning av bankinnskudd, kontanter og lignende pr. 31.12.	204 681 547	612 117 251

Egenkapital

OPPSTILLING AV ENDRINGER I EGENKAPITAL

	Oppptjent egenkapital			Total egenkapital
	Innskutt egenkapital	Risiko-utjevningssfond	Annen opptjent selskapskapital	
Egenkapital 01.01.2020	1 043 107 400	108 259 942	722 362 186	1 873 729 531
Innbetalt egenkapitaltilskudd	56 120 000	0	0	56 120 000
Avkastning på Risikoutjevningssfond	0	2 378 568	-2 378 568	0
Resultat før andre inntekter og kostnader	0	0	119 707 506	119 707 506
Andre inntekter og kostnader	0	0	-386 917	-386 917
Egenkapital 31.12.2020	1 099 227 400	110 638 510	839 304 210	2 049 170 120
Innbetalt egenkapitaltilskudd	58 120 000	0	0	58 120 000
Avkastning på Risikoutjevningssfond	0	4 436 604	-4 436 604	0
Frigjorte midler	0	-74 029 791	74 029 791	0
Disponering risikoresultat	0	73 274 053	-73 274 053	0
Resultat før andre inntekter og kostnader	0	0	159 752 648	159 752 648
Andre inntekter og kostnader	0	0	-1 762 797	-1 762 797
Egenkapital 31.12.2021	1 157 347 400	114 319 376	993 613 194	2 265 279 971

Noter til regnskapet

REGNSKAPSPRINSIPPER

Regnskapet er satt opp i samsvar med norsk regnskapslovgivning, forskrift om årsregnskap mm. for pensjonsforetak, forskrifter fastsatt av Finanstilsynet og god regnskapskikk.

INVESTERINGSEIENDOM

Investerings eiendom består av eiendom og eiendomsfond som er anskaffet for verdistigning på kapital, opp-tjening av leieinntekter, eller begge deler. Investerings eiendommer regnskapsføres til virkelig verdi. Virkelig verdi tilsvarer antatte markedsverdier, uten fradrag for transaksjonsutgifter ved et eventuelt salg. Endringer i virkelig verdi resultatføres i den perioden det oppstår.

DATTERSELSKAP

Investeringer i datterselskap bokføres etter egenkapitalmetoden i selskapsregnskapet. På kjøpstidspunktet regnskapsføres investering til anskaffelseskost inkl. merverdi. Pensjonskassens andel av resultat resultatføres og tillegges balanseført verdi av investeringen. Andel av resultat er basert på datterselskapets resultat etter skatt med fradrag for interne gevinster og eventuelle avskrivninger på merverdi.

PRESENTASJON AV DATTERSELSKAP

Pensjonskassen har i samsvar med regnskapsloven § 3–8 unnlatt å konsolidere inn datterselskapene i årsregnskapet da en slik konsolidering er vurdert å ikke ha betydning for å bedømme konsernets stilling og resultat. Det ville ikke endret vesentlig på presentasjonen av resultat og balanse med en konsernoppstilling, men primært vært endringer i klassifisering.

FINANSIELLE EIENDELER

Klassifikasjon og måling av finansielle eiendeler

Finansielle eiendeler klassifiseres i en av de etterfølgende kategorier;

- til virkelig verdi over resultatet etter virkelig verdi opsjonen
- investeringer som holdes til forfall
- utlån og fordringer

Definisjon av virkelig verdi

Virkelig verdi er det beløp en eiendel kan omsettes for eller en forpliktelse gjøres opp med i en transaksjon på armlengdes avstand mellom velinformerte og uavhengige parter. For finansielle eiendeler som er notert på børs eller annen regulert markeds plass hvor det skjer regelmessige handler, settes virkelig verdi til kjøpskurs på siste handelsdag frem til og med balansedagen, og for en eiendel som skal anskaffes eller en forpliktelse som innehas, salgskurs.

Verdifall på og tapsutsatte finansielle eiendeler

For finansielle eiendeler som ikke er regnskapsført til virkelig verdi vurderes det om det finnes objektive indikasjoner på at en finansiell eiendel eller en gruppe av finansielle eiendeler har falt i verdi. Dersom det foreligger objektive indikasjoner på at et tap ved verdifall har påløpt, reduseres eiendelens balanseførte verdi. Tapsbeløpet innregnes i resultatet.

Investeringer som holdes til forfall

Finansielle eiendeler med faste eller bestembare kontantstrømmer og bestemt innløsningsdato hvor pensjonskassen har intensjon om og evne til å holde investeringen til forfall, er klassifisert som investeringer holdt til forfall.

Bergen kommunale pensjonskasse har obligasjoner som holdes til forfall. Disse vurderes til amortisert kost ved bruk av effektiv rentemetode. Over-/underkurs ved anskaffelsen amortiseres over obligasjonens gjenværende løpetid. Gevinst/tap ved uttrekning er ført som realisert gevinst og tap på investeringer.

Finansielle derivater

Et finansielt derivat er en kontrakt som har alle de tre følgende kjennetegn:

Derivatets verdi endres som reaksjon på endringer i en nærmere angitt rentesats, pris på finansielle instrumenter, råvarepris, valutakurs, en indeks for priser eller satser, kredittverdighet eller kredittindeks, eller en annen variabel (ofte kalt "underliggende"). Det kreves ingen innledende nettoinvestering eller en innledende nettoinvestering som er mindre enn det som ville kreves for andre typer kontrakter som forventes å ha en tilsvarende reaksjon på endringer i markedsfaktorer. Det skal gjøres opp på et framtidig tidspunkt. Finansielle derivater bokføres til virkelig verdi.

Utlån og fordringer

Finansielle eiendeler med faste eller bestembare kontantstrømmer som ikke er notert i et aktivt marked, er klassifisert som utlån og fordringer, med unntak av instrumenter som pensjonskassen har klassifisert til virkelig verdi over resultatet, eller tilgjengelig for salg. Finansielle eiendeler klassifisert som lån og fordringer skal etter førstegangsinnregning måles til amortisert kost ved hjelp av en effektiv rentemetode.

Nedskrivning gjennomføres dersom det foreligger objektive indikasjoner på verdifall. Eksempler på objektive indikasjoner er:

- Vesentlige finansielle problemer hos debitor
- Betalingsmislighold eller andre vesentlige kontraktsbrudd
- Innvilget utsettelse av betaling eller ny kreditt til betaling av termin

Pensjonskassen har boliglån og pantelån som klassifiseres som utlån og fordringer målt til amortisert kost. Pensjonskassen yter pantelån til sine medlemmer med markedsbaserte flytende renter. Det er ikke forventet tap på porteføljen.

VALUTAOMREGNING AV TRANSAKSJONER I UTENLANDSK VALUTA

Transaksjoner i utenlandsk valuta omregnes til kursen på transaksjonstidspunktet. Markedsverdi for finansielle eiendeler og pengeposter i utenlandsk valuta omregnes til norske kroner ved å benytte balansedagens kurs. Valutarisiko knyttet til utenlandske eiendeler er søkt redusert med terminkontrakter som bokføres til virkelig verdi.

FORVALTNING AV KOLLEKTIV- OG SELSKAPSPORTEFØLJEN

Pensjonskassen har felles forvaltning av selskaps- og kollektivporteføljen. Avkastningen fordeler seg mellom porteføljene etter samme brøk som egenkapitalen (innskutt og opptjent) i forhold til sum egenkapital og forpliktelser (premiereserve, administrasjonsreserve, kursreguleringsfond, erstatningsreserve, risikoutjevsningsfond og premiefond) før disponering av overskudd.

Fordelingen for 2021 og 2020 er slik:

	2021		2020	
	Resultat	Balanse	Resultat	Balanse
Selskapsportefølje	8,91 %	8,61 %	8,35 %	8,61 %
Kollektivportefølje	91,09 %	91,39 %	91,65 %	91,39 %

FORDRINGER

Premiefordringer og andre fordringer er balanseført til pålydende. Fordringene er vurdert til ikke å være tapsutsatt.

FORSIKRINGSTEKNISKE AVSETNINGER

Avsetning til premiereserve

Premiereserven utgjør den forsikringstekniske kontantverdien av pensjonsrettigheter opptjent på beregnings-tidspunktet. Beregningen foretas av pensjonskassens aktuar.

Avsetning for IBNR (Incurred but not reported)

IBNR er påløpte, men ikke rapporterte erstatninger.

Avsetning for administrasjonsreserve

Administrasjonsreserven er ment til å dekke administrasjonskostnader i pensjonskassens restlevetid dersom kassen skulle avvikles.

Avsetning til premiefond

Premiefondet inneholder forskuddsbetalte premier i henhold til skatteloven. I tillegg inneholder fondet overskuddsmidler som er tilført ordningen. Premiefondet kan benyttes til dekning av fremtidig premie.

Tilleggsavsetninger

Tilleggsavsetninger kan benyttes til å dekke rentegarantien i år der den faktiske avkastningen faller under grunnlagsrenten. Beløp som kan inntektsføres fra tilleggsavsetningene for ett år er begrenset til ett års garantert rente av premiereserven.

RISIKOUTJEVNINGSFOND

Dersom risikoresultatet er positivt, kan inntil 50 % av dette avsettes til risikoutjevningfondet. Dette fondet kan i senere år benyttes til dekning av negativt risikoresultat. Risikoutjevningfond vil være en del av selskapets egenkapital.

PREMIEINNTEKTER

Brutto pensjonspremie inntektsføres med de beløp som forfaller i året. Avgitt gjenforsikring fremkommer som egen linje i resultatregnskapet. Periodisering av opptjent premie ivaretas ved avsetning til premiereserve i forsikringsfondet.

FINANSINNTEKTER, FINANSKOSTNADER OG KURSREGULERINGSFOND

Inntekter og kostnader knyttet til finansielle eiendeler inneholder både realiserte poster og urealiserte verdiendringer. Netto inntekter fra investeringer fordeles mellom investeringer i kollektivporteføljen og investeringer i selskapsporteføljen i forhold til gjennomsnittlig forvaltet kapital igjennom året. Økning (reduksjon) i urealiserte kursgevinster på verdier knyttet til investeringer i kollektivporteføljen avsettes til (inntektsføres fra) kursreguleringsfond.

Kursreguleringsfondets eventuelle balanseførte verdi vil tilsvare urealiserte gevinster på finansielle eiendeler tilknyttet kollektivporteføljen.

SKATT

Skattekostnadene i resultatregnskapet består av alminnelig inntektsskatt og formueskatt. Skattekostnad knyttet til alminnelig inntektsskatt består av betalbar skatt og årets endring i balanseført utsatt skatt/skattefordel. Betalbar skatt beregnes som 25 % av årets skattemessige resultat. Utsatt skatt/skattefordel beregnes på grunnlag av midlertidige forskjeller mellom regnskapsmessig verdi og skattemessig verdi, samt skattevirkninger av underskudd til fremføring. Verdiene av utsatt skattefordel er ikke regnskapsført.

FLYTTING

Tilgang og avgang (flytting) resultatføres. Ved flytting får den forsikrede med seg sin andel av premiereserven, premiefond og eventuelle tilleggsavsetninger samt andel av kursreguleringsfondet.

PENSJONSFORPLIKTELSER EGNE ANSATTE

Pensjonskassens ansatte omfattes av pensjonskassens kollektive pensjonsordning på lik linje med andre medlemmer. Pensjonsordningen er en offentlig ytelsespensjon med vilkår som fremgår av Sentral generell særavtale – SGS 2020. Årets pensjonskostnad tilsvarende betalt arbeidsgiverpremie, korrigert for estimert endring i forpliktelse med fradrag for den tilordnede andel av BKP's totale forsikringsfond, beregnet etter IAS 19 om ytelser til ansatte.

I den påløpte forpliktelsen inngår fremtidige AFP – ytelser. Det er videre gjort påslag for arbeidsgiveravgift til Folketrygden.

NOTE 1 – BESKRIVELSE AV PENSJONSORDNINGENE

Pensjonsordningen er en offentlig kollektiv pensjonsordning som følger forsikringsvilkårene og Sentral generell særavtale (SGS 2020) for kommunal sektor. Ordningen er ytelsesbasert og er uten investeringsvalg.

Bergen kommunale pensjonskasse yter kollektiv pensjonsordning for Bergen kommune og tilknyttede selskaper og etater. Ordningen omfatter alle ansatte i Bergen kommune som fyller minstekrav for medlemskap med unntak av lærere og helsepersonell. Ved utgangen av året var det totalt 70 859 medlemmer i pensjonsordningen. Følgende enheter har pensjonsordning i BKP:

Enheter med aktive medlemmer:

- Bergen Kommune
- Bergen Parkering AS
- Fagforbundet Bergen Avd. 56
- Bts Utvikling AS
- Bergen Havn AS
- Bergen Havn Farvannsforvaltning IKS
- Bergen kommunale pensjonskasse
- Fløibanen AS
- KODE Kunstmuseer og komponisthjem
- Stiftelsen Amalie Skrams hus
- Bergen kirkelige fellesråd
- Nasjonalforeningens Helselag For Eldre i Bergen
- Fagforbundet Vestland
- Fellesorganisasjonen (FO)
- Bergen og Omland Friluftsråd kommunalt Oppgavefelleskap
- Akasia Barnehage AS
- Akasia AS

Enheter med kun oppsatte rettigheter:

- Bergen Bydrift AS
- Utdanningsforbundet
- Akasia Kirke og Gravplass AS

Pensjonspremien betales av sponsor og av de ansatte. Den ansattes andel er 2 % av lønnsgrunnlaget. Det er i 2021 utbetalt NOK 519 mill. i pensjoner.

Oversikt medlemmer

År	Aktive	Oppsatte med rett	Oppsatte uten rett	Uførepensjon	Andre pensjonsmottakere *	Totalt
2021	17 785	12 696	29 681	2 189	8 508	70 859
2020	17 070	9 829	30 556	2 117	8 361	67 933
2019	16 518	9 011	28 490	2 042	7 947	64 008
2018	16 365	8 804	27 368	2 041	7 678	62 256
2017	15 527	8 475	26 219	2 071	7 310	59 602

* Alderspensjon, AFP og etterlattepensjon

Premiereserve NOK mill. eksklusiv administrasjonsreserve og erstatningsreserve som ikke er kundefordelt

År	Aktive	Oppsatte med rett	Oppsatte uten rett	Uførepensjon	Andre pensjonsmottakere *	Totalt
2021	4 510	1 519	166	1 637	5 548	13 380
2020	4 197	1 346	174	1 555	5 186	12 458
2019	4 559	1 485	144	1 602	4 838	12 628
2018	4 273	1 468	133	1 573	4 556	12 003
2017	4 130	1 396	122	1 564	4 187	11 399

* Alderspensjon, AFP og etterlattepensjon

NOTE 2 – ENDRING I FORSIKRINGSFORPLIKTELSER

	Premie-reserve	Admin.-reserve	Tilleggs-avsetninger	Premiefond	Kursreg-fond	Sum
Inngående balanse 1.1.	12 697 069 766	373 742 093	1 195 475 968	1 604 262 817	2 741 112 263	18 611 662 907
Resultatførte endringer i forpliktelser						
Netto resultatførte avsetninger	922 569 165	27 677 075	0	173 177 389	836 723 759	1 960 147 388
Frigjort premiereserve	0	0	0	86 357 640	0	86 357 640
Overskudd på avkastningsresultatet	0	0	90 000 000	175 730 855	0	265 730 855
Overføringer til/fra pensjonsforetaket	0	0	0	0	0	0
Sum resultatførte endringer	922 569 165	27 677 075	90 000 000	435 265 884	836 723 759	2 312 235 883
Ikke resultatførte endringer i forpliktelser						
Bruk av fond	0	0	0	-168 010 507	0	-168 010 507
Overføringer til/fra pensjonsforetaket	0	0	0	0	0	0
Sum ikke resultatførte endringer	0	0	0	-168 010 507	0	-168 010 507
Utgående balanse 31.12.	13 619 638 931	401 419 168	1 285 475 968	1 871 518 193	3 577 836 022	20 755 888 282

FRIGJORT PREMIERESERVE

Pensjonsreformen innebærer overgang fra bruttoordning til påslagsordning for alle aktive medlemmer født etter 1962. Samtidig påvirkes nye samordningsregler alle medlemmer født etter 1953 ved at samordningsfradraget endres. Slike endringer anses ikke som forsikringsbare, og medførte en frigjort premiereserve på NOK 841 mill. i 2020 og NOK 86 mill. i 2021. Frigjorte midler som følge av endrede forutsetninger for levealdersjustering er tilført premiefondet.

FLYTTING AV PENSJONSORDNINGER

Det har ikke vært flytting av pensjonsordninger inneværende år.

VIRKNINGEN AV ENDRINGER I FORUTSETNINGER FOR FORSIKRINGSTEKNISK BEREGNINGSGRUNNLAG

Reduseres dødelighet med 10 % vil den totale netto premiereserven i pensjonskassen øke med 2,23 %.

Øker antall nye uføretilfeller med 20 %, vil den totale netto premiereserven i pensjonskassen øke med 0,43 %.

NOTE 3 – FORSIKRINGSFORPLIKTELSER

Bergen kommunale pensjonskasse yter kollektiv pensjonsforsikring for Bergen kommune og tilknyttede selskaper og etater. Bokført premiereserve, administrasjonsreserve, tilleggsavsetninger, kursreguleringsfond, erstatnings avsetning, premiefond og teknisk regnskap gjelder disse selskapene.

Spesifikasjon av premiefond

	2021	2020	2019	2018	2017
Premiefond pr. 1.1	1 604 262 817	875 186 600	971 696 983	802 089 717	715 439 472
Avsetning til premiefond	291 010 398	14 703 140	181 496 864	249 935 864	244 767 615
Frigjorte midler fra premiereserve	86 357 640	841 265 967	0	0	0
Renter til premiefond	57 897 846	30 042 121	36 827 316	27 431 468	18 672 970
Bruk av premiefond	-168 010 507	-156 935 011	-314 834 563	-107 760 066	-176 790 340
Premiefond pr. 31.12.	1 871 518 193	1 604 262 817	875 186 600	971 696 983	802 089 717
Årets premie	1 346 799 314	832 804 854	1 044 860 906	910 809 725	809 931 063
Premiefondet i % av årlig premie	139,0	192,6	83,8	106,7	99,0

RESULTATANALYSE

Analysen gjelder i sin helhet følgende:

Hovedbransje: Kollektiv pensjonsforsikring for kommuner, herunder institusjoner o.l.

Delbransje: Ytelsesbaserte pensjonsordninger uten investeringsvalg

	2021	2020	2019
Renteresultat (Avkastningsresultat)	1 135 912 333	690 981 213	1 125 726 234
Administrasjonsresultat	10 049 822	12 345 867	13 059 690
Resultat død	17 431 246		-2 484 443
Resultat uføre	51 397 299		23 496 390
Resultat overlevelse	77 873 061		28 409 024
Reassuranseresultat	-153 500		-156 700
Risikoresultat	146 548 106	-717 666	49 264 271
Sum resultatelementer	1 292 510 261	702 609 414	1 188 050 195

	2021	2020	2019
Vederlag for rentegaranti	13 900 000	13 200 000	12 700 000
Til / fra kursreguleringsfond	-836 723 759	-583 165 641	-922 168 879
Til / fra tilleggsavsetninger	-90 000 000	-94 354 032	-50 000 000
Tilført premiefond/ kundene	-364 383 663	-10 365 306	-198 890 240
Sum	-1 277 207 422	-674 684 979	-1 158 359 119
Resultat av teknisk regnskap	15 302 839	27 924 435	29 691 076

NOTE 4 – KAPITALAVKASTNING

	2021	2020	2019	2018	2017
Verdijust. totalavkastning – kollektiv	8,12 %	5,70 %	9,20 %	0,90 %	8,60 %
Bokført avkastning kollektiv	3,36 %	2,70 %	3,80 %	3,40 %	4,40 %
Avkastning selskapsportefølje	7,96 %	5,70 %	9,20 %	0,90 %	8,36 %

Avkastning er beregnet etter Modifisert Dietz-metode.

	2021	Indeks	2020
Aksjer Norge egenforvaltning	33,48 %	23,35 %	8,40 %
Aksjefond Norge	27,03 %	23,35 %	4,41 %
Aksjer globale	20,25 %	21,82 %	10,33 %
HFO obligasjoner norske	1,12 %	-1,63 %	3,17 %
HFO obligasjoner globale	0,78 %	-0,86 %	4,68 %

Aktivklassene under er ikke målt mot referanseindeks.

	2021	2020
Private Equity	28,09 %	9,96 %
Hedgefonds	12,32 %	11,10 %
Eiendomsfond	11,48 %	10,11 %
Eiendom direkte eid	7,53 %	7,39 %
Hold til forfall obligasjoner	3,93 %	4,58 %

Indeks for norske aksjer er Oslo Børs hovedindeks, OSEBX. For globale aksjer MSCI World index. For norske HFO (Hold for omsetning obligasjoner) NOGOVD3 (indeks for norske statsobligasjoner med durasjon 3 år). For globale HFO obligasjoner Barclays Global Aggregate (valutasikret).

NOTE 5 – FINANSIELLE INSTRUMENTER MÅLT TIL VIRKELIG VERDI

De finansielle instrumentene er klassifisert i 3 ulike nivåer/klasser:

Nivå 1: Noterte priser i aktive markeder for identiske eiendeler eller forpliktelser.

Nivå 2: Andre data enn de noterte prisene som inngår i nivå 1, som er observerbare for eiendelen eller forpliktelsen enten direkte eller indirekte (det vil si avledet av priser).

Nivå 3: Verdsettelsen av eiendelen bygger ikke eller i liten grad på observerbare markedsdata.

	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Sum
Aksjer og andeler	519 643 792	7 036 664 877	795 401 670	8 351 710 339
Obligasjoner og andre verdipapirer	3 161 314 380	7 511 488 312	401 927 479	11 074 730 171
Utlån og fordringer		51 372 647		51 372 647
Finansielle derivater		4 565 984		4 565 984
Andre finansielle eiendeler		123 942 144		123 942 144
Sum	3 680 958 172	14 728 033 964	1 197 329 149	19 606 321 285

	Selskapsportefølje	Kollektivportefølje	Sum
Sum	1 677 432 844	17 928 888 441	19 606 321 285

Børsnoterte obligasjoner, børsnoterte aksjer og aksjefond er plassert i nivå 1. Obligasjoner som handles i Alternative Bond Market (ABM) er plassert i nivå 2. Det er også obligasjonsfond og Hedgefond. Unoterte aksjer, unoterte obligasjoner, samt Private Equity er plassert i nivå 3. Private Equity fonds verdsettes basert på de verdier som rapporteres fra fondene. For de tilfeller hvor BKP ikke har mottatt oppdatert verddivurdering innen regnskapsavleggelse, legges siste mottatte verddivurdering til grunn.

For direkte investeringer i unoterte selskaper, baseres verdsettelsen enten på nylig foretatte transaksjoner eller ved å sammenligne nøkkeltall med tilsvarende børsnoterte selskap. For investeringer der BKP deltar som med-investor sammen med ledende investorer, som gjennomfører verddivurdering, vil denne verdien legges til grunn.

NOTE 6 – FINANSIELL RISIKO KNYTTET TIL FINANSIELLE INSTRUMENTER

Kredittrisiko: Med kredittrisiko menes risiko for tap som følge av debtors manglende evne eller vilje til å gjøre opp sine forpliktelser. Forvaltningsstrategien gir rammer for investeringer i rentebærende papirer. Disse sikrer at det er tilstrekkelig spredning av risiko mot enkelte utstedere og risikoklasser.

Likviditetsrisiko: Med dette menes risiko for at selskapet ikke har likviditet til å møte sine betalingsforpliktelser. Denne risiko anses som svært liten. Forvaltningsstrategien spesifiserer rammer for allokering som sikrer god likviditet.

Markedsrisiko: Markedsrisiko er risiko for tap som følge av prisendringer i finansmarkedene. En renteøkning kan føre til fall i obligasjonsverdiene. I BKP er denne risikoen liten, da durasjonen i omløpsporteføljen ved utgangen av 2021 var 2,3 år. Generelle fall i aksjeverdiene inntreffer fra tid til annen, og da er det ofte tett korrelasjon mellom de ulike aksjemarkedene. Aksjeandelen i BKP var 23,15 % ved utgangen av 2021.

BKP gjennomfører regelmessige målinger, og resultatene av disse viser at BKP sin solvenskapitaldekning oppfyller Finanstilsynets krav om en solvenskapitaldekning over 100 % med god margin. Solvenskapitaldekning blir beregnet ut fra stresstestscenarier, blant annet et fall i aksjemarkedet på 46 % for type 1 aksjer og et fall i eiendomsverdier på 25 %.

Risikoindikator	Resultat
Solvenskapitaldekning uten overgangsregel	174,84 %
VaR 31.12.2021 (95 % konf intervall)	6,40 %
Aksjeandel 31.12.2021	23,15 %
Andel av portefølje valutaeksponert	10,23 %

NOTE 7 – AKSJER OG ANDELER

	Selskaps- portefølje	Kollektiv- portefølje	Sum
Balanse			
Aksjer og andeler	719 082 260	7 632 628 079	8 351 710 339
Spesifikasjon			
Aksjefond	409 380 336	4 345 327 401	4 754 707 737
Aksjer	44 741 330	474 902 461	519 643 792
Private Equity	68 484 084	726 917 587	795 401 671
Hedgefond	83 770 467	889 173 406	972 943 873
Aksjer og andeler i eiendomsfond	112 706 042	1 196 307 224	1 309 013 266
Totalt	719 082 260	7 632 628 079	8 351 710 339

Andel av aksjer og andeler som er børsnotert utgjør 63 %. BKP sin aksjeportefølje består i hovedsak av større børsnoterte selskaper. Aksjefond porteføljen består av fondsandeler i større anerkjente forvaltningsselskaper.

Norske aksjefond	Antall	Ansk.kost	Virkelig verdi
Fondsfinans Norge	10 166	51 263 830	161 239 564
Nordea Norge Verdi	12 953	77 988 481	219 057 281
Pareto Aksje Norge	25 453	105 791 804	291 713 733
Sum norske aksjefond		235 044 115	672 010 578

Utenlandske aksjefond	Antall	Ansk.kost	Virkelig verdi
Carnegie Worldwide Globale Aksjer II	12 202	39 017 642	219 952 841
DnB Global (IV)	1 808 934	288 098 991	1 062 770 626
DnB Teknologi	175 273	59 389 734	508 226 778
Egerton Eq. Fund H2N	689 819	79 980 923	181 250 039
Generation Global	7 216	33 369 133	52 029 029
Holberg Global C	318 804	67 372 931	161 461 283
Holberg Norden	508 414	96 824 233	362 860 763
Holberg Triton	100 240	10 024 031	17 197 367
Nordea Emerging Stars Fund - BI	34 147	40 502 593	56 681 593
Nordea Stabile Aksjer Global	195 425	259 436 423	697 585 018
The Children's Inv. Fund H2N 0420	35 714	25 000 000	44 557 412
The Children's Inv.Fund H2N 0719	244 286	170 999 999	258 669 355
TT Emerging Markets Equity	3 915 921	310 000 000	459 455 056
Sum utenlandske aksjefond		1 480 016 633	4 082 697 160

Sum aksjefond, norske og utenlandske		1 715 060 748	4 754 707 737
---	--	----------------------	----------------------

Norske aksjer	Antall	Ansk.kost	Virkelig verdi
AKER ASA A-AKSJER	8 000	5 792 277	6 600 000
Aker Clean Hydrogen AS	312 500	5 000 000	1 787 500
Aker Horizon ASA	95 000	3 315 000	3 139 275
Aker Offshore Wind	154 185	226 652	781 718
Aker Solutions	154 185	4 970 569	3 604 845
Arctic Fish Holding AS	20 000	1 224 000	1 780 000
ATLANTIC SAPPHIRE	5 000	493 000	211 250
Austevoll Seafood	50 000	4 593 634	5 320 000
Bank2 ASA	500 000	4 258 500	3 500 000
Bergen Carbon Solution AS	37 904	1 448 956	2 544 875
BergenBio	300 000	6 489 934	6 084 000
Borgestad	97 245	1 888 137	906 323
Cloudberry Clean Energy ASA	1 200 000	14 335 715	19 320 000
Crayon Group Holding ASA	12 500	2 375 000	2 287 500
DEPO Solutions AS	171 429	3 000 008	3 000 008
DNB BANK ASA	175 000	30 246 999	35 350 000
DOF ASA	1 800 000	11 896 048	1 071 000
EDDA WIND AS	65 000	1 998 750	2 203 500
Elkem ASA	200 000	5 062 635	5 964 000
ELLIPTIC LABORATOR	125 000	2 787 500	3 468 750
Elop	800 000	3 799 578	2 596 000
Endur	3 916 666	3 874 999	2 698 583

Norske aksjer	Antall	Ansk.kost	Virkelig verdi
Equinor ASA	40 000	6 479 563	9 436 000
Fjordkraft Holding	200 000	12 920 618	9 532 000
Green Minerals AS	8 000	212 880	66 400
GreenCap Solution AS	90 000	2 999 700	2 999 700
GRIEG SEAFODD	50 000	5 368 129	4 155 000
HYDROGENPRO	9 000	200 700	134 640
Integrated Wind Solutions AS	100 000	4 000 000	3 417 000
Kahoot AS	100 000	4 353 309	4 660 000
Klaveness Combination Carriers	194 130	8 805 792	9 318 240
KOMPLETT ASA	50 000	3 000 000	3 395 000
Komplett Bank	300 000	4 657 496	2 319 000
Link Mobility Group Holding	20 000	940 000	385 440
MINTRA HOLDING	200 000	1 940 000	765 000
Mowi	20 000	4 659 749	4 174 000
Måsøval AS	100 000	4 070 000	4 025 000
Nordic Halibut As	139 500	3 836 250	3 795 098
Nordic Nanovector	150 000	5 722 500	3 456 000
Norsk Hydro	170 000	4 581 300	11 818 400
Norske Skog	215 959	7 733 735	8 292 826
Norwegian Air Shuttle	95 571	598 274	1 027 388
NRC Group	20 000	1 400 000	481 000
Od fjell SER. B	400 000	14 376 696	12 800 000
Orkla	50 000	4 323 395	4 418 000
Pareto Bank	300 000	11 272 500	17 850 000
Pioneer Property Group	78 383	7 736 167	8 151 832
PLAY MAGNUS	144 379	2 919 401	2 128 146
PRDXIMAR SEAFODD AS	65 030	1 053 486	468 216
QUANTAFUEL	47 020	2 215 894	1 518 746
Rana Gruber AS	100 000	6 636 376	4 763 000
Scatec ASA	25 000	4 463 660	3 818 750
SMARTOPTICS GROUP AS	481 695	4 999 994	5 056 834
Solstad Offshore	111 397	11 909 357	608 226
Sparebank 1 Helgeland	228 235	18 624 176	29 898 785
SpareBank 1 Ringerike Hadeland	50 000	10 871 700	16 500 000
Sparebank 1 Sørøst-Norge	400 000	14 784 510	26 160 000
Sparebank 1 Østfold Akershus	60 000	15 230 400	20 880 000
Sparebanken Vest	506 943	28 769 255	50 795 689
Telenor	50 000	7 279 154	6 930 000
Treasure	450 000	7 631 152	8 055 000
ULTIMO VACS	10 000	1 250 000	1 128 000
Voss Veksel og Landmandsbank	47 000	6 675 211	9 494 000
Vov	200 000	6 846 664	4 692 000
Wallenius Wilhelmsen	100 000	3 647 280	5 060 000
WATERCIRCLES FORSIKRING AS	7 211 719	6 954 919	5 769 375
Yara International	20 000	6 957 240	8 900 000
Sum norske aksjer		41 498 514	45 716 857

Aksjer, ikke norske	Antall	Ansk.kost	Virkelig verdi
Avance Gas Holding	50 000	2 150 000	1 736 000
BW LPG	50 000	3 380 899	2 502 500
Everfuel	15 000	1 856 863	572 700
FLEX LNG	40 000	5 700 000	7 880 000
Frontline	50 000	3 768 750	3 140 000
Golden Ocean Group Limited	75 000	5 441 093	5 966 250
Hafnia Limited	300 000	6 987 357	5 214 000
MPC Energy Solution	31 183	1 374 784	858 468
Odfjell Drilling	275 000	4 900 993	5 555 000
Okeanis Eco Tankers	145 500	7 960 799	10 330 500
Questerre Energy Corporation	1 200 000	2 880 000	2 016 000
SeaBird Exploration	80 000	1 920 000	284 000
Shelf Drilling	543 752	1 906 938	4 567 517
Subsea 7 S.A	150 000	14 638 078	9 477 000
The Kingfish Company	90 000	2 477 970	1 827 000
Sum ikke norske aksjer		67 344 526	61 926 935
Sum aksjer, norske og utenlandske		482 331 040	519 643 792

Private equity	Antall	Ansk.kost	Virkelig verdi
Argentum 2018 AS - Equalisation	22 902 276	15 056 810	27 253 708
Argentum 2019 IS - Equalisation	29 751 381	25 733 830	36 594 199
Argentum 2020 IS - Equalisation	1 767 857	17 913 177	19 954 410
Blackstone BREP Europe VI	2 161 159	22 774 743	25 304 735
Cubera IX LP	1 503 563	15 462 797	19 824 804
DNB Private Equity V (IS) AS	56 238 818	47 040 381	64 393 447
DnB Private Equity II (IS) AS	95 748 300	6 848 300	55 447 841
DNB Private Equity III IS	28 624 204	9 247 736	27 227 343
DnB Private Equity IV (IS) AS	45 874 251	34 470 028	50 493 788
DNB Private Equity VI (IS) AS	2 634 530	25 719 074	27 360 870
DNB Private Equity VII (IS) AS	3 232 956	33 395 379	31 747 593
Explore Equity I SCSP	2 226 001	22 725 445	27 126 797
Hadean Capital I AS	569 610	4 147 420	4 836 260
Hadean Capital II AS	19 629	192 495	196 068
Holberg Eeg AS	1 359	1 347 263	610 694
Icon Capital V AS	14 040	14 100 840	12 636 000
Icon Capital VI	23 814	8 467 102	11 668 860
Icon Capital VII AS	4 250	4 250 000	4 250 000
KGJ Partnership VII (2020)	76 000	7 600 000	8 084 120
MEDIEFONDET ZEFYR AS	1	2 000 000	2 832 500
Nordea Private Equity III	1	3 003 764	3 807 381

Private equity	Antall	Ansk.kost	Virkelig verdi
Nordic Credit Rating AS	29 970	3 746 250	3 746 250
Norsun AS	1 368 840	8 198 197	4 517 172
oiid AS	1 105 970	10 662 000	2 211 940
Pareto Private Equity II Inst AS - A-aksjer	100	100 000	217 000
Pareto Private Equity II Institusjonelle IS	10	90 000	301 300
QNTM Ecom SW AB	2 795 208	4 889 752	4 889 819
Sarsia Seed Fond II AS	18 823 532	16 152 708	23 341 180
Sea-Hawk Navigation AS	662 637	10 034 902	662 637
Storebrand Internasjonale Private Equity VI	829 974	641 570	4 088 648
Storebrand International Private Equity 17 Limited	17 692 660	19 555 161	34 559 913
Storebrand International Private Equity 18 Limited	25 461 158	21 000 000	29 506 616
Storebrand International Private Equity 19 Limited	16 385 061	16 500 000	20 080 477
Storebrand International Private Equity VII Ltd.B-	290 951	298 516	1 374 420
Viking VGO III PA 2018 H2USD	60 000	49 476 600	111 799 230
Viking VGO III PÅ 2021 H2USD	100 000	87 366 146	92 454 652
Sum private equity		570 208 384	795 401 671

I noen av fondene er det stor forskjell på virkelig verdi og anskaffelseskost. Dette skyldes at tilbakebetaling av innbetalt kapital kommer til fratrukk på anskaffelseskost.

Hedgefond	Antall	Ansk.kost	Virkelig verdi
AKO Europe L/S H2N	35 844	91 771 989	220 308 402
AKO Global L/S H2N	49 693	50 033 769	101 149 726
AKO Global L/S H2N C2	11 603	19 269 135	21 374 796
Cheyne Eur. Strat Val Credit S1	68 161 084	54 160 473	68 161 084
Cheyne SVC II Mai 2021	129 313	13 500 000	14 605 597
Egerton L/S (NOK) H2N B/0117	1 366 329	136 960 557	219 965 227
Keel Foghorn H2N Serie 1	283	32 444 935	30 649 118
Oslo A.M. Abs Ret Fund L/S H2N Alt	224 908	30 383 840	39 862 771
Pareto Nordic Omega class B	387 897	20 271 823	52 777 199
PIMCO GCOF H2N Alt	47 142	49 958 551	60 775 345
Securis 1 G H2N 0720 - 2	636	378 778	381 370
Securis 1 H2N (DI)	1 922	1 153 425	1 374 353
Securis 1 H2N Alt	8 833	4 925 698	4 618 463
Securis 1 I H2N 0621	120	72 586	72 587
Securis 1 I July 2020 H2N	13 282	7 976 706	7 491 386
Securis 1 I October 2020	18 414	11 048 461	9 504 407
Securis Cat BF H2N class B	493 741	50 000 000	57 738 507
Securis I Fund Class G NOK DI SEPT 2021 H2N	746	391 350	409 455
Securis I Fund Class i NOK April 2021 H2N	1 232	674 052	671 239

Hedgefond	Antall	Ansk.kost	Virkelig verdi
Securis I Fund Class I NOK Aug 2021 H2N	389	199 275	209 749
Securis I Fund Class I NOK Feb 2021 H2N	316	189 736	162 852
Securis I Fund Class I NOK JAN 2021 H2N	22	13 412	11 479
Securis I Fund Class I NOK Jul 2021 H2N	237	121 409	128 760
TCIM ICAV H2N- TCIM DUBLIN Fund I Class Series NOK UR 11 21	5 954	60 000 000	60 540 002
Sum hegdefond		635 899 960	972 943 873

Aksjer og andeler i eiendomsfond	Antall	Ansk. Kost	Virkelig verdi
DEAS Eiendomsfond Norge I AS	5 397 878	3 421 289	4 061 363
DEAS Eiendomsfond Norge I IS	534	335 700 985	402 093 457
DNB Scandinavian PropFund 4 KS	989 031	90 250 001	133 143 353
Hasle Linje 1 AS (Karvesvingen 2 og 3)	99	103 586 374	147 644 343
Malling & Co Eiendomsfond I IS	168 421	250 000 000	260 753 457
Pareto Eiendomsfellesskap AS	546	841 817	848 642
Pareto Eiendomsfellesskap IS	546	83 339 759	84 015 417
Storebrand Eiendomsfond Norge KS	198 416 158	227 252 731	276 453 233
Sum aksjer og eiendeler i eiendomsfond		1 094 392 955	1 309 013 266

NOTE 8 – INVESTERINGER SOM HOLDES TIL FORFALL

	Selskapsportefølje og kollektivportefølje			
	31.12.2021	31.12.2020	31.12.2021	31.12.2020
Balanse				
Investeringer som holdes til forfall	160 310 440	136 822 350	1 701 599 431	1 452 287 403
Spesifikasjon				
Kostpris obligasjoner som holdes til forfall	158 434 134	134 547 903	1 681 683 566	1 428 145 514
Amortisering obligasjoner som holdes til forfall	-749 855	-280 697	-7 959 266	-2 979 436
Påløpte renter obligasjoner som holdes til forfall	2 626 161	2 555 144	27 875 131	27 121 325
Totalt	160 310 440	136 822 350	1 701 599 431	1 452 287 403

Investeringer som holdes til forfall	Pålydende	Ansk.kost	Balanseført	Virkelig verdi
Bank, finans og kredittforetak	516 500 000	521 451 000	530 723 039	536 495 909
Kommunale, fylkeskommunale og statlige foretak	395 000 000	396 047 000	403 691 212	442 250 740
Private aksjeselskap	442 000 000	450 300 800	448 423 527	460 262 303
Litenlandske sektorer	474 000 000	472 318 900	479 072 093	463 165 974
Sum	1 827 500 000	1 840 117 700	1 861 909 871	1 902 174 926

NOTE 9 – OBLIGASJONER OG ANDRE VERDIPAPIRER MED FAST AVKASTNING

Denne porteføljen består av obligasjoner som ikke er klassifisert som hold til forfall, samt rentefond. Investeringene vurderes til virkelig verdi ved bruk av noterte markedsverdier. Påløpte renter knyttet til obligasjonene inngår i virkelig verdi på balansetidspunktet. I spesifikasjonen under er påløpte renter presentert som en samlet post.

	Selskaps- portefølje	Kollektiv- portefølje	Sum
Obligasjoner og andre verdipapirer	953 534 268	10 121 195 903	11 074 730 171
Spesifikasjon			
Norske obligasjoner	745 937 455	7 917 679 909	8 663 617 364
Sertifikater	0	0	0
Påløpte renter obligasjoner	3 581 786	38 018 521	41 600 307
Rentefond	204 015 026	2 165 497 474	2 369 512 500
Totalt	953 534 268	10 121 195 903	11 074 730 171

Norske obligasjoner	Pålydende	Ansk.kost	Virkelig verdi
Bank, finans og kredittforetak	6 425 461 000	6 428 401 314	6 392 814 157
Kommunale, fylkeskommunale og statlige foretak	824 000 000	820 231 100	794 321 094
Industri	1 532 733 147	1 526 597 246	1 476 482 113
Totalt	8 782 194 147	8 775 229 660	8 663 617 364

Rentefond	Antall	Ansk.kost	Virkelig verdi
Bluebay IG Glob Agg H2N	387 544	422 342 167	473 776 397
Borea Høyrente	26 025	33 790 573	34 094 991
DNB Obligasjon 20 (IV)	157 201	161 765 538	157 502 434
PGIM Global Total Return Bond H2N	33	64 873	34 072
PGIM Global Total Return ESG H2N	271 567	272 819 278	276 116 366
PIMCO Global Bond Fund H2N	1 381 513	293 707 221	322 610 863
Pimco Income H2N	6 317 463	651 791 517	747 734 950
SS Global HY Bond ESG Screened Index Fd USD	3 522 158	352 215 837	357 642 427
Totalt		2 188 496 005	2 369 512 500

NOTE 10 – BETINGEDE FORPLIKTELSER

Bergen kommunale pensjonskasse har følgende ikke balanseførte forpliktelser knyttet til kommittert, men ikke innbetalt kapital på Private Equity investeringer.

Investering	Valuta	Kommittert	Innbetalt	Kommittert ikke innbetalt	Rest i NOK
Argentum 2018 AS - Equalisation	NOK	30 000 000	22 501 629	7 498 371	7 498 371
Argentum 2019 IS - Equalisation	NOK	50 000 000	29 375 487	20 624 513	20 624 513
Argentum 2020 IS – Equalisation	EUR	5 000 000	1 767 857	3 232 143	32 282 644
Blackstone BREP Europe VI	EUR	5 200 000	2 329 397	2 870 603	28 671 583
Cubera IX LP	EUR	4 000 000	1 503 562	2 496 438	24 934 423
DNB Private Equity V (IS) AS	NOK	75 000 000	53 553 839	21 446 161	21 446 161
DnB Private Equity II (IS) AS	NOK	100 000 000	88 868 273	11 131 727	11 131 727
DNB Private Equity III IS	NOK	30 000 000	26 400 580	3 599 420	3 599 420
DnB Private Equity IV (IS) AS	NOK	50 000 000	42 465 313	7 514 687	7 514 687
DNB Private Equity VI (IS) AS	EUR	5 000 000	2 495 174	2 504 826	25 018 202
DNB Private Equity VII (IS) AS	EUR	7 500 000	3 232 956	4 267 044	42 619 235
Explore Equity I SCSP	EUR	3 000 000	2 323 855	676 145	6 753 336
Hadean Capital I AS	EUR	1 000 000	569 560	430 440	4 299 237
Hadean Capital II AS	EUR	2 000 000	19 629	1 980 371	19 779 947
Icon Capital V AS	NOK	18 000 000	14 040 000	3 960 000	3 960 000
Icon Capital VI	NOK	27 000 000	24 835 140	2 164 860	2 164 860
Icon Capital VII AS	NOK	25 000 000	4 250 000	20 750 000	20 750 000
KGJ Partnership VII (2020)	NOK	20 000 000	7 600 000	12 400 000	12 400 000
Sarsia Seed Fond II AS	NOK	40 000 000	16 000 000	24 000 000	24 000 000
Storebrand Internasjonale Private Equity VI	NOK	25 000 000	20 000 000	5 000 000	5 000 000
Storebrand International Private Equity 17 Limited	NOK	30 000 000	22 500 000	7 500 000	7 500 000
Storebrand International Private Equity 18 Limited	NOK	30 000 000	21 000 000	9 000 000	9 000 000
Storebrand International Private Equity 19 Limited	NOK	30 000 000	16 500 000	13 500 000	13 500 000
Storebrand International Private Equity VII Ltd.B-	NOK	25 000 000	21 250 000	3 750 000	3 750 000
Totalt					358 198 347

NOTE 11 – UTLÅN TIL MEDLEMMER

BKP yter lån til medlemmer og pensjonister. Lån inntil NOK 2.000.000 kan gis mot første prioritet pant og innenfor 60 % av lånetakst. Til innskudd i borettslag kan det gis inntil NOK 750.000 mot kommunal garanti.

	2021		2020	
	Antall	Restgjeld	Antall	Restgjeld
Pantelån med pant i bolig	15	3 535 426	41	7 053 057
Lån til innskudd i borettslag	7	1 127 163	8	1 256 422
Påløpte renter		7 219		19 983
Totalt	22	4 669 808	49	8 329 462

	Selskapsportefølje	Kollektivportefølje	Sum
Utlån og fordringer	402 984	4 266 824	4 669 808

NOTE 12 – ANDRE FORPLIKTELSER

	2021	2020
Skyldig skattetrekk	13 806 619	12 893 386
Skyldig arbeidsgiveravgift	433 328	281 083
Skyldige feriepenger inkl. aga	1 109 150	912 286
Skyldig merverdiavgift	693 571	615 122
Annen kortsiktig gjeld	643 092	-97 227
Sum forpliktelser	16 685 760	14 604 650
Påløpte kostnader / forskuddsbetalte inntekter	184 545	0
Sum andre påløpte kostnader	184 545	0

NOTE 13 – INVESTERINGSEIENDOM

Bergen kommunale pensjonskasse har ikke eierbenyttet eiendommer. Alle eiendommene som Bergen kommunale pensjonskasse eier er utleid.

Eiendommene er bokført til virkelig verdi i henhold til Forskrift om årsregnskap m. m. for pensjonskasser § 3-4 og IAS 40. Verdssettelsen av investeringseiendommene til Bergen kommunale pensjonskasse er utført av Kyte Eiendom AS. Kyte Eiendom AS er blant de største næringsmeglerne i Bergen og anses å ha god faglig kvalifikasjon til å kunne verdsette eiendommene. Verdssettelsen er gjort ved å beregne et normalisert driftsresultat eksklusiv avskrivninger. Dette er så sammenholdt med et beregnet avkastningskrav på eiendommene.

Avkastningskravet vil variere avhengig av resterende leietid på leieavtalene, byggets funksjon og forventet framtidssikter for utleie.

Eiendom	Bokført verdi 31.12.20	Tilgang	Resultatført verdiendring	Bokført verdi 31.12.21
Markeveien 7	317 786 001	0	15 394 430	333 180 431
Neumannsgate 1- 3	127 977 600	0	12 449 399	140 426 999
Sum	445 763 601	0	27 843 829	473 607 430

	Selskapsportefølje	Kollektivportefølje	Sum
Investeringsseiendommer	40 777 600	432 829 830	473 607 430

Investeringsseiendommene i datterselskapene Grønland 36 AS og Aksum Eiendomsinvest AS er klassifisert som en investering i datterselskap.

NOTE 14 – AKSJER I DATTERSELSKAPER

Pensjonsskassen innregner investeringer i datterselskapet etter egenkapitalmetoden. Eiendeler og gjeld innregnes til virkelig verdi.

Selskapets navn	Kontoradr.	Eierandel	EK ved anskaffelse	Bokført verdi 31.12.20	Konsern bidrag	Resultatandel	Bokført verdi 31.12.21
Grønland 36 AS	Bergen	100	43 000 000	428 936 686	-15 791 326	32 135 626	445 280 986
Aksum Eiendomsinvest AS	Bergen	100	14 057 934	313 096 027	-18 977 003	14 043 003	308 162 027
Sum			57 057 934	742 032 714	-34 768 329	46 178 629	753 443 014

	Selskapsportefølje	Kollektivportefølje	Sum
Aksjer og andeler i datterforetak	64 871 443	688 571 570	753 443 014

NOTE 15 – FORDRINGER PÅ DATTERSELSKAP

	Selskaps- portefølje	Kollektiv- portefølje	Sum
Ansvarlig lån til Aksum Eiendomsinvest AS	7 720 696	81 950 569	89 671 265
Fordring Aksum Eiendomsinvest AS	13 016	138 153	151 169
Konsernbidrag fra Aksum Eiendomsinvest AS	1 633 920	17 343 083	18 977 003
Konsernbidrag fra Grønland 36 AS	1 359 633	14 431 693	15 791 326
Totalt	10 727 265	113 863 498	124 590 763

Lånet beregnes med en rentesats tilsvarende 10 års statsobligasjonsrente med et tillegg på 1,5 %.

NOTE 16 – ANDRE KOSTNADER

Kostnader til revisjon inkl. mva.	2021	2020
Lovpålagt revisjon	502 500	521 250
Skatterådgivning	108 125	164 250
Attestasjon	0	9 375
Andre tjenester	81 250	145 000
Totalt honorar til revisor	691 875	839 875

NOTE 17 – TRANSAKSJONER MED NÆRSTÅENDE PARTER

Som nærstående parter regnes sponsorene, Grønland 36 AS, Aksum Eiendomsinvest AS og Aksum AS. Transaksjoner med Bergen kommune består i hovedsak av premieinnbetaling til pensjonskassen. Utlån til datterselskap vises det til note 15. Forsikringsteknisk premie beregnes av aktuar og fastsettes av styret i samsvar med aktuars anbefaling. Forfalt brutto premie består av følgende:

	2021	2020
Medlemsinnskudd	128 520 942	119 554 584
Arbeidsgiver andel av premie og tilskudd	542 378 372	550 050 270
Rentegarantipremie	13 900 000	13 200 000
Reguleringspremie	662 000 000	150 000 000
Sum	1 346 799 314	832 804 854

NOTE 18 – LØNN OG PENSJONSKOSTNADER EGNE ANSATTE

	2021	2020	2019
Gjennomsnittlig antall ansatte	10	9	9

Det er ingen ansatte i datterselskapene.

Foretakets ansatte er omfattet av lov om obligatorisk tjenestepensjon. Etablert pensjonsordning oppfylder kravene fastsatt i denne loven. Endringer i årets pensjonsforpliktelser for egne ansatte inngår i årets administrasjonskostnader i samsvar med de prinsipper som er beskrevet innledningsvis under regnskapsprinsipper.

Økonomiske forutsetninger	2021	2020	2019
Diskonteringsrente	1,90 %	1,70 %	2,30 %
Lønnsvekst	2,75 %	2,25 %	2,25 %
G-regulering	2,50 %	2,00 %	2,00 %
Pensjonsregulering	1,73 %	1,24 %	1,24 %
Forventet avkastning	1,90 %	1,70 %	2,30 %

Sammensetning av årets pensjonskostnad			
Nåverdi av årets opptjening	1 096 263	842 488	1 108 156
Administrasjonsomkostning	39 314	32 836	38 234
Arbeidsgiveravgift - Pensjonskostnad	160 116	114 674	161 641
Resultatført planendring inkl. aga	0	0	-1 627 479
Resultatført pensjonskostnad inkl. aga og adm.	1 295 693	989 998	-319 448

Brutto påløpt pensjonsforpliktelse	45 360 735	40 784 693	37 084 199
Pensjonsmidler	44 361 311	40 073 273	36 720 661
Netto forpliktelse før aga	999 424	711 420	363 538
Arbeidsgiveravgift	140 919	100 310	51 259
Brutto påløpt forpliktelse inkl. aga	45 501 654	40 885 003	37 135 458
Netto forpliktelse inkl. aga	1 140 343	811 730	414 797
Balanseført netto forpliktelse etter arb.avg.	1 140 343	811 730	414 797

NOTE 19 – YTELSER TIL LEDENDE PERSONER

Navn - styremedlemmer	Lønn/honorar	Pensj.kostnader	Naturalytelser	Totalt
Østbø Bjørn	180 305			180 305
Woldseth Tor A.	128 081			128 081
Øvrebø Magny	128 081			128 081
Espedal Jan Aksel	128 081			128 081
Mjeldheim Anneline Samuelsen	128 081			128 081
Bakervik Rune	128 081			128 081
Berbain Diane	128 081			128 081
Ødegaard Christine Henriksen	128 081			128 081
Daglig leder	2 116 128	164 498	5 913	2 286 539
Sum	3 193 000	164 498	5 913	3 363 411

Daglig leder er omfattet av pensjonsordningen på ordinære vilkår.

Det er ikke inngått avtaler om opsjoner. Det er heller ikke gitt forskuddsbetalinger eller sikkerhetsstillelser til fordel for adm.dir. eller noen av styrets medlemmer. Adm. dir. har avtale om at det, under gitte vilkår, ytes etterlønn i seks måneder. Lån til styrets medlemmer og ansatte er gitt til ordinære medlemsbetingelser.

NOTE 20 – SOLVENSMARGIN

	2021	2020	2019	2018
Solvensmarginkapital	2 501	2 342	2 165	1 994
Solvensmarginkrav	666	614	586	563
Solvensmarginprosent	376 %	381 %	369 %	354 %

Solvensmarginkapitalen for 2021 fordeler seg slik:

Kjernekapital	2021	2020	2019
Innskutt kjernekapital pr 31.12	1 157 347 400	1 099 227 400	1 043 107 400
Opptjent egenkapital pr. 01.01	839 304 210	722 362 188	549 302 196
Årets overskudd tilført opptjent EK	154 308 984	116 942 021	173 059 985
Fradrag for urealisert på selskapsporteføljen	-349 967 274	-249 735 814	-197 255 742
Kjernekapital	1 800 993 320	1 688 795 795	1 568 213 839
Solvensmarginkapital	2021	2020	2019
Kjernekapital	1 800 993 320	1 688 795 795	1 568 213 839
50 % tilleggsavsetning	642 737 984	597 737 984	542 174 469
50 % RUF	57 159 688	55 319 255	54 129 971
Solvensmarginkapital	2 500 890 992	2 341 853 034	2 164 518 279

NOTE 21 – FORSKUDDSBETALTE KOSTNADER OG OPPTJENTE IKKE MOTTATTE INNTEKTER

	2021	2020
Forskuddsbetalte kostnader	68 162	232 852
Opptjente ikke mottatte inntekter	2 027 530	3 731 286
Totalt	2 095 692	3 964 138

NOTE 22 – SKATTEKOSTNAD

Årets skattekostnad	31.12.2021	31.12.2020
Resultatført skatt		
Betalbar skatt	0	0
Endring balanseført utsatt skatt	0	0
Formuesskatt	536 093	570 217
Resultatført skattekostnad	536 093	570 217
Skattepliktig inntekt		
Resultat før skattekostnad	160 288 741	120 277 723
Andre inntekter/kostnader	-1 762 797	-386 917
Permanente forskjeller	-102 063 768	-64 717 433
Endring midlertidige forskjeller	-320 506	357 940
Anvendt fremførbart underskudd	-56 141 670	-55 531 313
Skattepliktig inntekt	0	0
Spesifikasjon av forskjeller mellom skattemessig og regnskapsmessige verdier		
Varige driftsmidler	84 644 060	84 644 060
Gevinst og tapskonto	-32 427	-40 534
Pensjonsforpliktelse egne ansatte	-1 140 343	-811 730
Sum	83 471 290	83 791 796
Endring utsatt skatt	-320 506	
Andre forskjeller	37 818 510	66 379 338
Akkumulert fremførbart underskudd	-530 702 288	-586 843 958
Grunnlag for utsatt skattefordel	-409 412 488	-436 672 824
Utsatt skattefordel (25 %)	-102 353 122	-83 741 714

Utsatt skattefordel er ikke balanseført

NOTE 23 – REASSURANSE

BKP har tegnet reassuransekontrakt, Catastrophe Excess of loss. Denne dekker skader over NOK 5 mill. pr. hendelse.

Styrets beretning og årsrapport 2021

Dokumentet er signert digitalt av følgende undertegnere:

- Espedal, Jan Aksel [REDACTED] signert 21.03.2022 med Signicat Sign BANKID
- Berbain, Diane Alexandra [REDACTED] signert 18.03.2022 med Signicat Sign BANKID
- Ødegaard, Christine H [REDACTED] signert 18.03.2022 med Signicat Sign BANKID_MOBILE
- Mjeldheim, Anneline Samuelsen [REDACTED] signert 18.03.2022 med Signicat Sign BANKID_MOBILE
- Eknes, Bjørn Roald [REDACTED] signert 18.03.2022 med Signicat Sign BANKID_MOBILE
- Woldseth, Tor Arnold [REDACTED] signert 18.03.2022 med Signicat Sign BANKID
- Bakervik, Rune [REDACTED] signert 18.03.2022 med Signicat Sign BANKID_MOBILE
- Østbø, Bjørn [REDACTED] signert 18.03.2022 med Signicat Sign BANKID
- Øvrebo, Magny [REDACTED] signert 18.03.2022 med Signicat Sign BANKID_MOBILE

Det signerte dokumentet inneholder

- En forside med informasjon om signaturene
- Alle originaldokumenter med signaturer på hver side
- Digitale signaturer

Dokumentet er forseglet av Posten Norge

Signeringen er gjort med digital signering levert av Posten Norge AS. Posten garanterer for autentsiteten og forseglingen av dette dokumentet.

Slik ser du at signaturene er gyldig

Hvis du åpner dette dokumentet i Adobe Reader, skal det stå øverst at dokumentet er sertifisert av Posten Norge AS. Dette garanterer at innholdet i dokumentet ikke er endret etter signering.

Deloitte.

Deloitte AS
Lars Hilles gate 30
Postboks 6013 Postterminalen
NO-5892 Bergen
Norway
Tel: +47 55 21 81 00
www.deloitte.no

Til styret i Bergen kommunale pensjonskasse

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Konklusjon

Vi har revidert Bergen kommunale pensjonskasses årsregnskap som består av balanse per 31. desember 2021, resultatregnskap og kontantstrømpoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening

- oppfyller årsregnskapet gjeldende lovkrav, og
- gir årsregnskapet et rettviseende bilde av pensjonskassens finansielle stilling per 31. desember 2021, og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet nedenfor under *Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av pensjonskassen slik det kreves i lov, forskrift og International Code of Ethics for Professional Accountants utstedt av the International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA-reglene), og vi har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlige for informasjonen i årsberetningen. Øvrig informasjon omfatter informasjon i årsrapporten bortsett fra årsregnskapet og den tilhørende revisjonsberetningen. Vår konklusjon om årsregnskapet ovenfor dekker ikke informasjonen i årsberetningen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese årsberetningen. Formålet er å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom årsberetningen og årsregnskapet og den kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen av årsregnskapet, eller hvorvidt informasjon i årsberetningen ellers fremstår som vesentlig feil. Vi har plikt til å rapportere dersom årsberetningen fremstår som vesentlig feil. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Basert på kunnskapen vi har opparbeidet oss i revisjonen, mener vi at årsberetningen

- er konsistent med årsregnskapet og
- inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav.

Ledelsens ansvar for årsregnskapet

Ledelsen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik internkontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Deloitte refers to one or more of Deloitte Touche Tohmatsu Limited ("DTTL"), its global network of member firms, and their related entities (collectively, the "Deloitte organization"). DTTL (also referred to as "Deloitte Global") and each of its member firms and related entities are legally separate and independent entities, which cannot obligate or bind each other in respect of third parties. DTTL and each DTTL member firm and related entity is liable only for its own acts and omissions, and not those of each other. DTTL does not provide services to clients. Please see www.deloitte.no to learn more.

© Deloitte AS

Registret i Foretaksregisteret Medlemmer av Den norske Revisorforening
Organisasjonsnummer: 980 211 282

Penneo Dokumentnr: 55658537/CT-103/KT-618137-DO/NEA-260/T

Deloitte.

side 2
Uavhengig revisors beretning -
Bergen kommunale pensjonskasse

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til pensjonskassens evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avvirket.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og vurderer vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i regnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjons handlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av internkontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjons handlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av pensjonskassens interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimaterne og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- konkluderer vi på hensiktsmessigheten av ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen ved avleggelsen av årsregnskapet, basert på innhentede revisjonsbevis, og hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape tvil av betydning om pensjonskassens evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i årsregnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifierer vår konklusjon. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet inntil datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at pensjonskassen ikke fortsetter driften.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet gir uttrykk for de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og til hvilken tid revisjonsarbeidet skal utføres. Vi utveksler også informasjon om forhold av betydning som vi har avdekket i løpet av revisjonen, herunder om eventuelle svakheter av betydning i den interne kontrollen.

Bergen, 17. mars 2022
Deloitte AS

Jon-Osvald Harila
statsautorisert revisor

Penneo Dokumentnr: 55E58-533YCT-FQSKT-68W37-DGNEA-260JT

PEÑNEO

Signaturene i dette dokumentet er juridisk bindende. Dokument signert med "Penneo" - sikker digital signatur.
De signerende parter sin identitet er registrert, og er listet nedenfor.

"Med min signatur bekrefter jeg alle datoer og innholdet i dette dokument."

Jon-Osvold Høilla

Statsautorisert revisor

Serienummer: 9578-5994-4-540381

IP: 217.173.xxx.xxx

2022-03-17 10:55:21 UTC

Penneo DokumentnrøkkeId: 55E56F-53YCT-TQ5KT-6IM37-DIGNEA-260IT

Dokumentet er signert digitalt, med **Penneo.com**. Alle digitale signatur-data i dokumentet er sikret og validert av den datamaskin-utregnede hash-verdien av det opprinnelige dokument. Dokumentet er låst og tids-stemplet med et sertifikat fra en betrodd tredjepart. All kryptografisk bevis er integrert i denne PDF, for fremtidig validering (hvis nødvendig).

Hvordan bekrefter at dette dokumentet er originalen?

Dokumentet er beskyttet av ett Adobe CDS sertifikat. Når du åpner dokumentet i

Adobe Reader, skal du kunne se at dokumentet er sertifisert av **Penneo e-signature service <penneo@penneo.com>**. Dette garanterer at innholdet i dokumentet ikke har blitt endret.

Det er lett å kontrollere de kryptografiske beviser som er lokalisert inne i dokumentet, med Penneo validator - <https://penneo.com/validate>

KLP Forsikringservice AS

Bergen kommunale pensjonskasse
All. Bjørn Eknes
bjorn.eknes@bergenkp.org

Bergen 11. mars 2022

Aktuarerklæring

Bergen kommunale pensjonskasse - 2021

Under henvisning til det fremlagte regnskapet for 2021 bekreftes det at de forsikringstekniske avsetninger er foretatt i samsvar med gjeldende beregningsgrunnlag som spesifisert i forsikringsvirksomhetsloven § 3-9 Premiereserve knyttet til kontraktfastsatte forpliktelser.

For dødelighet og sivilstandselementer er benyttet det forsikringstekniske beregningsgrunnlaget K2021_KLP. Denne tariffen tar utgangspunkt i K2013 fastsatt av Finanstilsynet, men med en sterkere levealdersforbedring for menn.

For uførhet er det benyttet et eget grunnlag, KFSU2015, basert på uføreerfaringene i årene 2011-2013 i pensjonskasser med KLP Forsikringservice som aktuar.

Pristarifene er meldt Finanstilsynet som angitt i forsikringsvirksomhetsloven § 3-7 Meldeplikt og tilsyn med pristariffer.

Med vennlig hilsen
For KLP Forsikringservice AS

Arnfinn Osmundsvaag
Ansvarshavende aktuar KLP FS

KLP Forsikringservice AS
KLP Forsikringservice AS
Postboks 100, 0403 Oslo
Tlf: 022 20 20 20
www.klp.no

KLP Forsikringservice AS
Postboks 100, 0403 Oslo
Tlf: 022 20 20 20
www.klp.no

Kontaktinformasjon
KLP Forsikringservice AS
Postboks 100, 0403 Oslo
Tlf: 022 20 20 20
www.klp.no

Bergen kommunale pensjonskasse
Telefon: 55 54 55 50 | pensjon.kasser@bergenkp.no | www.bergen.kp.no